

AMNESTY

MEDLEMSBLAD FOR AMNESTY INTERNATIONAL | NR 4 NOVEMBER 2017

STEMPLET SOM TERRORIST

Tyrkiet anklager Amnestys topchefer for at yde støtte til terrorgrupper

DEN INDRE BØDDEL

Den danske skuespiller Thure Lindhardt dykker ned i torturens væsen

JAGT PÅ ROHINGYAER

Sådan afslørede Amnestys researchere etnisk udrensning i Myanmar

UNG AKTIVISME BLOMSTRER

Danske unge støtter forfulgte aktivisters kamp for retfærdighed

TEMA: **HOMOHAD** | **AFRIKA**

KASHAS KAMP FOR LIVET

AMNESTY
INTERNATIONAL

Redaktører: Nora Rahbek Kanafani og Bjarke Windahl Pedersen
Chefredaktør: Ole Hoff-Lund
Ansvarshavende: Trine Christensen
Redaktion: John Nielsen, Roberto Zacharias, Jens Munch og Katrine Lauritsen
Kontakt: redaktion@amnesty.dk

Korrektur: Mogens Bähncke
Design: Dorte Kayser, Datagraf Communications
Produktion: Datagraf Communications
Oplag: 80.227. **ISSN:** 0906-4184
Abonnementspris: 200 kr. pr. år

Udkommer næste gang: 12. februar 2018
 (deadline 11. januar 2018)

Artikler, der er underskrevet med navn, kan indeholde synspunkter, der ikke nødvendigvis reflekterer Amnesty Internationals holdning. Eftertryk med kildeangivelse er kun tilladt efter forudgående aftale med redaktionen.

Miljøcertificeret: Svanemærke godkendt

Amnesty International
 Gammeltorv 8, 4. og 5. sal
 1457 København K
 Tlf. 33 45 65 65
 Fax 33 45 65 66
 www.amnesty.dk
 amnesty@amnesty.dk

Forside:
Kasha Jacqueline Nabagesera.
LGBTI-aktivist i Uganda

Foto: Frédéric NOY

PANDORAS ÆSKE

Trine Christensen,
generalsekretær
i Amnesty Danmark.

Menneskerettighederne er under angreb. Det er der sådan set ikke noget nyt i. Men for mig er det en overordentlig trist nyhed, at det nu er Danmark, som sætter sig i spidsen for at udfordre konventionerne i Europa.

På baggrund af en håndfuld enkeltsager, hvor det har vist sig svært at udvise kriminelle udlændinge – flere af dem opvokset her – kritiserer flere folketingsmedlemmer menneskerettighederne over en bred kam. Dansk Folkeparti har ligefrem fremsat forslag om at skrive Den Europæiske Menneskerettighedskonvention helt ud af dansk lov. Og samme dag som dette nummer af AMNESTY går i trykken, indtager Danmark formandskabet for Europarådet med det erklærede mål at se kritisk på Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Det er altså en del af dagsordenen, når Danmark sætter sig til bords med lande som Rusland, Tyrkiet og Ungarn. Det faktum alene burde give anledning til bekymring for alle borgere.

Vi har i dag et unikt system, der beskytter den enkelte borger mod statens potentielle magtmisbrug. Det bygger på fælles vedtagne rettigheder og på en fælles europæisk domstol, som borgere lige fra Danmark til Rusland kan gå til, hvis staten knægtet deres basale rettigheder. Det er et system, som Danmark har været med til at grundlægge og fremme. Dets værdier er ikke bare opfundet i Strasbourg, men har dybe rødder i dansk kultur og historie. Menneskerettighederne er en del af vores historie, og den historie er jeg stolt af.

Så hvordan er det lige, at Danmark er gået fra at være et af de ti lande, der grundlagde menneskerettighedsdomstolen, til nu at true med at stække den eller helt forlade den? Jovist, systemet er ikke perfekt. Men resultaterne taler for sig selv: Øget presse- og ytringsfrihed, mere retssikkerhed, ligestilling imellem kønnene, beskyttelse af homoseksuelles rettigheder, styrkelse af børns rettigheder, mindre brug af isolationsfængsling og meget mere.

Alle de fremskridt skylder kritikerne af menneskerettighederne at forholde sig til. Og derfor skal den danske regering træde varsomt i sit formandskab. Ellers risikerer vi, at diskussionen om nogle få kriminelle udlændinge undergraver den unikke europæiske institution, som menneskerettighedskonventionen og domstolen repræsenterer.

Derfor vil jeg bede de mest højrøstede kritikere af menneskerettighederne om at kigge på vores historie og på menneskerettighedernes rolle i den. Og kig så på Europa i dag, hvor fremmedfrygten raser, frihedsrettighederne er i fare, og nationalismen blomstrer. Det kan få vidtrækkende konsekvenser, hvis Danmark går forrest i et opgør med vores fælles værdier og retsprincipper. Det åbner en Pandoras æske, som Erdogan og Putin med glæde vil gribe ud efter. ☹

” Menneskerettighederne er en del af vores historie, og den historie er jeg stolt af.

- 04 Nyheder fra hele verden
- 08 TEMA: Homohad i Afrika
- 10 Muren om Kasha
- 14 Homofobiens førstemand
- 16 Den lyserøde landsby ruster sig
- 20 Grafik: Forfulgt af staten
- 22 Foto: Forbudt kærlighed
- 28 Stemplet som terrorist
- 30 Skuespiller på torturrejse
- 32 Amnesty afslører udrensning
- 36 Ung og aktivist i Amnesty

30

32

Foto: Marc Hofer, Scamix

8 TEMA Homohad i Afrika

I store dele af Afrika risikerer homoseksuelle, biseksuelle og transkønnede overgreb og forfølgelse. Unge smides ud skoler, forældre slår hånden af deres børn, og læger nægter at behandle dem. Hos myndighederne er der ingen beskyttelse. Tværtimod er homoseksualitet tungt kriminaliseret, og politiet går foran med chikane, anholdelser og vold.

Men i Ugandas hovedstad Kampala tager en lille gruppe aktivister kampen op mod politiske kræfter, religiøse overhoveder og kulturelle dogmer. Trods store personlige konsekvenser kæmper de for retten til at leve et liv i værdighed – også uden for skabet. Mød Ugandas regnbuekrigere i denne udgave af AMNESTY.

Saudiske kvinder til konference om innovation i hovedstaden Riyadh. Trods fremskridt er kvinder i Saudi-Arabien stadig underlagt en mandlig værge, der træffer de væsentligste beslutninger i deres liv.

SAUDI-ARABIEN PÅ CHARMEOFFENSIV

Kvinder vil få lov til at køre bil, lyder det fra Saudi-Arabiens nye stærke mand, kronprins Mohammed bin Salman, der ynder at tale om modernisering. Men det er tvivlsomt, om kongedømmet reelt har tænkt sig at stoppe sine krænkelser, mener Amnesty.

Til næste sommer kan Saudi-Arabiens kvinder for første gang på lovlig vis sætte sig bag rattet. Saudi-Arabien er det sidste land i verden, der giver kvinder ret til at køre bil, og tiltaget menes at være initieret af kronprins Mohammeds bin Salman ønske om at modernisere landet. Der er tale om en stor sejr for de kvindelige saudiske aktivister, der i årevis har trodset forbuddet, filmet det og lagt det på nettet. Aktivisterne har kæmpet med anholdelser, dødstrusler og hackede hjemmesider, og flere af dem har måttet forlade landet.

Græd af glæde

Flere aktivister modtog den bebudede lovændring med stor glæde. Manal al-Sharif,

der har været en af pionererne i kampen for at køre bil, skrev i et debatindlæg i The Washington Post:

”I maj 2011 blev jeg arresteret og fængslet, efter at jeg som led i 17. juni-bevægelsens protest mod forbuddet havde kørt bil i saudiske gader. I sidste uge græd jeg igen, men denne gang af glæde. I juni 2018, syv år efter vores protest, vil saudiske kvinder få friheden til ikke kun at sidde i førersædet i deres egen bil, men også i deres eget liv”.

Jagt på aktivister

Andre ser med større skepsis på tiltaget og sår tvivl om kongehusets intentioner. Flere aktivister peger på, at det ligner et PR-stunt, der skal lukke munden på international kritik, men

som ikke håndterer det mest alvorlige problem, som landets kvinder står over for: Loven om at det er en kvindes mandlige værge, der har magt til at bestemme, hvorvidt hun må rejse, gifte sig eller tage en uddannelse.

Den nye køretilladelse har ikke rykket stort ved, at Saudi-Arabien fortsat er et af de lande i verden, der krænker allerflest menneskerettigheder. I Saudi-Arabien er brugen af dødsstraf i stigning, og siden januar er mindst 110 personer blevet henrettet. De seneste måneder har desuden set en bølge af arrestationer, og mindst 20 forfattere, journalister, akademikere og aktivister er blevet sat bag tremmer. Dertil kommer krigen i Yemen, hvor 683 børn sidste år blev dræbt eller lemlæstet af den saudiskledede koalition, ifølge FN. ✂

REGERINGEN VIL LUKKE DØREN HELT FOR KVOTEFLYGTNINGE

Regeringen vil med et nyt lovforslag gøre stoppet for kvoteflygtninge permanent. Fremover vil det være op til den siddende udlændinge- og integrationsminister at afgøre, om Danmark skal modtage kvoteflygtninge det pågældende år. Ifølge regeringen vil beslutningen blandt andet afhænge af, hvordan det går med integrationen af de udlændinge, som allerede bor i Danmark.

Siden 1978 har Danmark ellers haft en fast aftale med FN om at genbosætte særligt udsatte mennesker på flugt fra krig og forfølgelse.

”Næsten 40 års dansk opbakning til en af de få internationale mekanismer, der rent faktisk virker og løfter særligt udsatte flygtninge ud af de trøstesløse og farlige lejre, bliver nu ophævet med vage begrundelser

om, at Danmark har brug for en pause. Regeringen glemmer, at det er flygtningene, der har brug for en pause fra deres lidelser. Disse flygtninge møder nu ikke bare en lukket dør i Danmark, men en mur af kynisme”, siger Amnestys generalsekretær i Danmark Trine Christensen. 50.698 danskere har skrevet under på Amnestys krav om at genoptage modtagelsen af kvoteflygtninge.

@khalidalbahi

Forfulgt tegner til København

Khalid Albahi er politisk bladtegner fra Sudan og netop flyttet til København som del af fribyordningen ICORN. ICORN er et internationalt netværk bestående af såkaldte fribykommuner, der yder beskyttelse i en toårig periode til forfattere og skribenter, hvis ytringsfrihed krænkes i deres hjemland.

”

Menneskerettighederne er et angreb på demokratiet, en parasit på retsstaten.

MORTEN MESSERSCHMIDT
Medlem af Europaparlamentet (DF)

Foto: David Croising/Scapix

Ja til homoægteskaber. Et stort flertal stemte i november ja til homoægteskaber i Australien. Dermed bliver Australien det 26. land, der giver homoseksuelle lov til at gifte sig.

DANSKE KVINDER TRUES MED VOLD PÅ NETTET

Næsten hver femte danske kvinde udsættes for chikane og trusler om vold, når de debatterer på Facebook. Det viser en netop offentliggjort undersøgelse, som Amnesty står bag.

Foto: Polfoto-LAURENT HAMELS

“Efter at jeg fik en konkret online-trussel om, at mit hjem ville blive brændt ned, er jeg stoppet med at debattere på Facebook. Det rammer hårdt og hæmmer min ytringsfrihed”.

Sonja Marie Jensen sidder i byrådet for Socialdemokratiet i Nyborg, og hun er en af de 503 danske kvinder, som Amnesty har talt med i sin netop udgivne undersøgelse af de trusler, som kvinder udsættes for på de sociale medier. 17 procent af danske kvinder fortæller, at de har modtaget trusler om vold via Facebook.

“Bekymrende”, mener Helle Jacobsen, der er programchef for Amnestys arbejde på området.

”Vi vidste godt fra undersøgelser i blandt andet England, at mange kvinder udsættes for onlinechikane, særligt kvindelige politikere eller debattører, der er synlige i den offentlige debat. Og de danske tal gør indtryk. Hvis vi ikke håndterer disse overgreb på nettet, vil mange kvinder med tiden holde sig fra at ytre sig offentligt, og det er potentielt set et stort problem for ytringsfriheden og den demokratiske debat i Danmark”.

Danmark er ét ud af otte lande, hvor Amnesty har undersøgt forekomsten af online chikane. Undersøgelsen udspringer af Amnestys årelange fokus på vold mod kvinder, der i takt med den teknologiske udvikling også har bredt sig til internettet.

Flest trusler rammer kvinder

Mens hadefulde ytringer på nettet rammer både mænd og kvinder, viser tidligere undersøgelser, at hovedparten af truslerne rettes mod kvinder, og at disse trusler i højere grad går på kvindernes køn, etnicitet, seksuelle orientering og religiøse overbevisning.

”Med undersøgelsen vil vi dokumentere omfanget af problemet her i Danmark, og hvordan truslerne påvirker de ramte kvinder. Får truslerne dem til at stoppe med at blande sig i debatten? Vi vil sikre os, at den danske regering udarbejder lovgivning, der beskytter kvinderne, og at både politiet og virksomhederne bag de sociale medier håndterer anklager rettidigt og på en måde, der sikrer kvindernes retssikkerhed”, siger Helle Jacobsen. ☺

En befriet by

For fem måneder siden blev den filippinske by Marawi angrebet af militante krigere, der har svoret troskab til gruppen, der kalder sig Islamisk Stat (IS). Over 1.000 mennesker er blevet dræbt i byen under kampe mellem den filippinske hær og de to militser, Maute Group og Abu Sayyaf.

Luftbombardementer og kampe i gaderne har sat voldsomme spor på byen, der normalt har 400.000 indbyggere. Hundrevis af huse, moskeer og andre bygninger ligger i ruiner.

Da to af militslederne blev dræbt i slutningen af oktober, erklærede Filippinernes præsident, Rodrigo Duterte, byen for befriet. De mange indbyggere, der er flygtet fra kampene, er så småt begyndt at vende tilbage.

Foto: Ted Alibeg/Scampix

FACEBOOK-BLOGGER LØSLADT

En "blasfemisk" post på Facebook var ved at koste Mohamed Mkhaitir livet. Men efter fire år på døds-gangen i Mauretania blev han i november løsladt ved en appeldomstol efter pres fra Amnesty.

Mohamed Mkhaitir blev dømt til døden for i en blog på Facebook at have kritiseret brugen af religion til at undertrykke mindretal. "Domstolens beslutning er en gylden anledning for Mauretaniens myndigheder til at stoppe deres brutale håndtering af landets menneskerettighedsaktivister", siger Alioune Tine, der er chef for Amnestys program for Vest- og Centralafrika.

ASSAD STOD BAG GIFTGASANGREB I AUGUST

FN har i en ny rapport fastslået, at Syriens præsident Bashar al-Assad styrker stod bag det dødelige giftgasangreb, der i april slog mere end 90 mennesker ihjel i den syriske landsby Khan Sheikhoun. Efter angrebet blev dusinvis af mennesker bragt til hospitalet i den oprørskontrollerede by i Idlib-provinsen. De hostede blod op, havde krampeanfald, skum ud af munden og svært ved at trække vejret – alle typiske symptomer efter at være blevet udsat for nervegassen sarin eller klor. Assad har flere gange afvist at have kemiske våben og forklarede, at det var et luftangreb på et nærliggende al-Qaeda-våbendepot, der var skyld i den tragiske hændelse.

Farvel til homofob – goddag til transkønnet
I Virginia, USA, måtte det 73-årige medlem af delstatssenatet Bob Marshall ved delstatsvalget den 7. november se sig slået af den 40 år yngre journalist, Danica Roem. Mens Bob Marshall tidligere har udnævnt sig selv til "USA's chef-homofob", og har arbejdet aktivt på at bekæmpe homoægteskaber, er Danica Roem USA's første transkønnede medlem af et delstatssenat.

Foto: AP Photo Steve Helber

AFGHANERE TVANGSHJEMSENDES TIL TORTUR OG DØD

De europæiske lande, herunder Danmark, må omgående stoppe tvangshjemsendelserne af afviste asylansøgere til Afghanistan. Det fastslår Amnesty, som i en ny omfattende rapport har undersøgt en række sager, hvor asylansøgere bliver dræbt, såret, truet eller forfulgt på grund af deres seksuelle eller religiøse orientering efter tvangshjemsendelser fra Norge, Holland, Sverige og Tyskland.

"I deres iver efter at øge antallet af hjemsendelser fører de europæiske regeringer en ulovlig og hensynsløs politik. De vender med fuldt overlæg det blinde øje til det faktum, at volden har nået et rekordhøjt niveau, og at intet område af Afghanistan er sikkert. Dermed sætter de mennesker i fare for tortur, kidnapning, død

Foto: Scapix

Protester i Frankfurt lufthavn mod tvangsudsendelser til Afghanistan.

og andre rædsler", siger Horia Mosadiq, Amnesty Internationals Afghanistan-researcher.

Angrebene mod civile sker i alle områder af landet, og ho-

vedparten udføres af væbnede grupper som Taleban og Islamisk Stat. I Danmark befinder der sig i øjeblikket 133 afghanere i udsendelsesposition.

Foto: Amnesty International

6000 hilsner til Snowden
Amnestys generalsekretær, Salil Shetty, overrakte i oktober whistlebloweren Edward Snowden de mere end 6000 breve og postkort, som støtter over hele verden har skrevet til ham.

HÅB FOR QATARS MIGRANTARBEJDERE

Fast mindsteløn, sikring mod tilbageholdt løn af arbejdsgiveren og retten til frit at kunne rejse hjem. Det indgår i den nye aftale, Qatars regering har indgået med den internationale arbejdstagerorganisation, ILO. Samtidig lover Qatar at afslutte landets undertrykkende 'sponsorsystem',

som giver arbejdsgiverne næsten ubegrænset magt over deres ansatte, der er rejst til Qatar fra lande i Asien eller Mellemøsten.

"Aftalen giver håb for migrantarbejdere i Qatar", siger James Lynch, vicedirektør i Amnestys afdeling for globale forhold. Han tager dog også sine forbehold:

"Vil regeringen virkelig sikre, at migrantarbejdere uden undtagelse frit kan rejse også uden deres arbejdsgivers tilladelse? I vores øjne skal de gøre netop det, for at leve op til aftalen".

Amnesty har i årevis dokumenteret grov udnyttelse af migrantarbejdere i Qatar.

GODE NYHEDER FRA LIFELINE I 2017

Lifeline er Amnestys gratis sms-tjeneste, som mere end 200.000 danskere er med i. Når en blogger straffes med stokkeslag i Saudi-Arabien, en kvinde skal stenes i Sudan, eller Uganda vil smide homoseksuelle i fængsel på livstid, sender Amnesty en sms. Et svar tæller som en underskrift, og de mange indsamlede sms'er lægger pres på magthaverne.

Tre resultater fra 2017:

1. REDDET FRA GALGEN

Iranske Peyman Barandah var kun 15 år, da han blev anholdt, tortureret og dømt til døden for et mord på en anden teenager.

55.653 danskere skrev under i protest, og i juni blev dødsdommen frafaldet.

2. BORGERJOURNALIST LØSLADT

Kinesiske Qin Chao er borgerjournalist og blev anholdt, fordi hun planlagde at dække demonstrationerne under G20 topmødet i Hangzhou.

42.835 danskere skrev under for Qin Chao, der blev løsladt i juli.

3. ANKLAGE DROPPET

Efter otte måneder bag tremmer blev menneskerettighedsaktivisten dr. Mudawi Ibrahim Adam fra Sudan i august løsladt og alle anklager mod ham droppet.

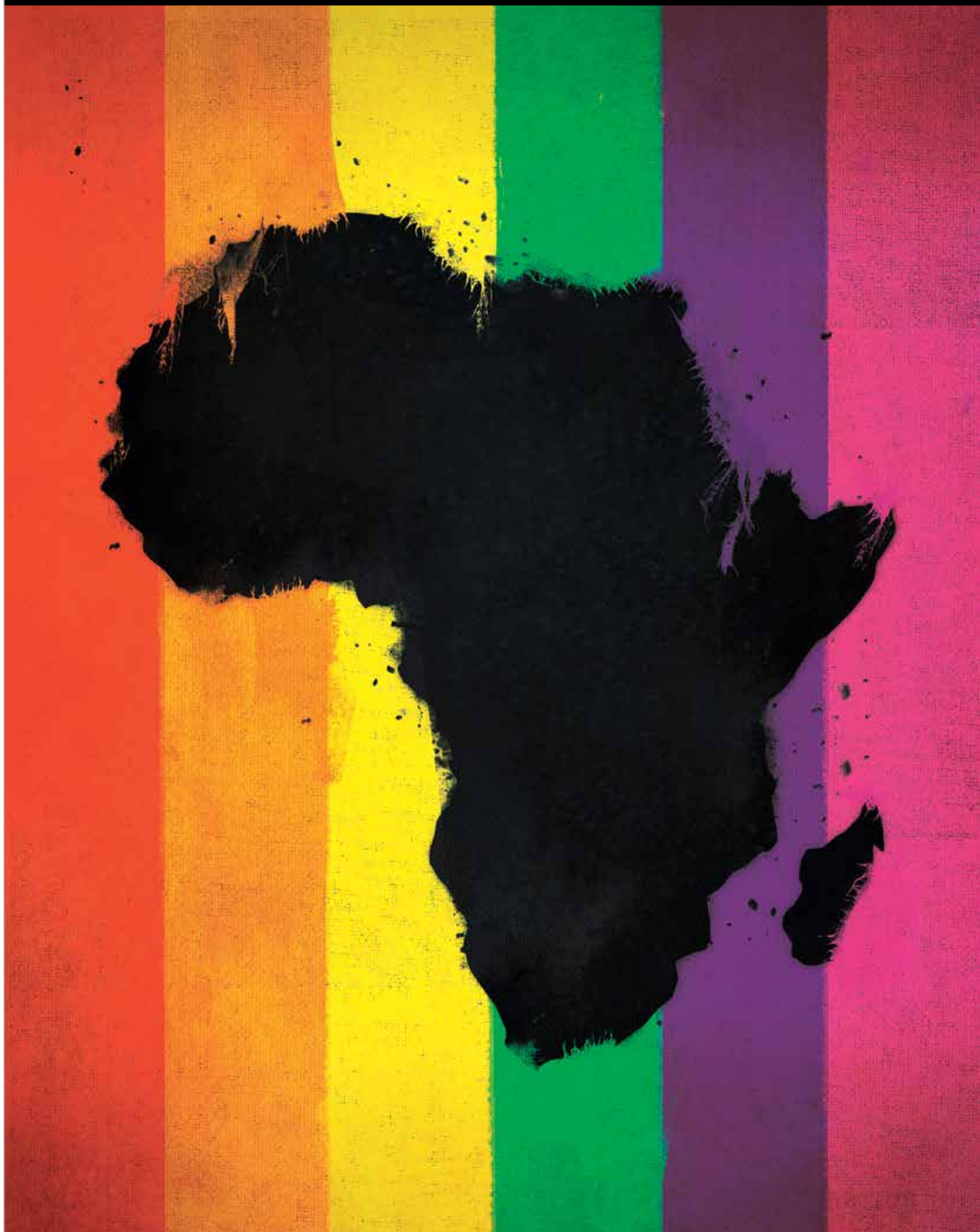
50.877 danskere skrev under på hans sag.

Kom med i Amnestys gratis sms-netværk ved at sende en sms med teksten **LIFELINE** til **1252**.

Foto: Pattison

REGNBUE- KRIGERNE

Afrikas homoseksuelle og transkønnede udsættes for vold, trusler og overgreb, og ofte er det de politiske og religiøse overhoveder, der går forrest og puster til hadet. Men regionens aktivister er trådt ud af skyggen og tager kampen op.

I august 2010 kom den ugandiske aktivist David Kato til København for at skabe opmærksomhed om et truende lovforslag i sit hjemland. Ifølge forslaget ville man kunne idømme homoseksuelle dødsstraf. Få måneder senere blev han fundet død i sit hjem.

Ugandas mest kendte LGBTI-aktivist blev tæsket til døde med en hammer. Han havde forinden modtaget et utal af dødstrusler, efter at en avis havde offentliggjort navn og billede af ham og 99 andre formodede homoseksuelle under overskriften "Hæng dem".

Lovforslaget, som David Kato gav sit liv for at bekæmpe, blev i december 2013 vedtaget af parlamentet - dog uden mulighed for at dømme skyldige til døden, men med livstidsstraffe for "særligt slem homoseksualitet". Efter få måneder blev loven annulleret igen, fordi der ikke var nok parlamentsmedlemmer til stede, da den var til afstemning.

Men lovforslaget og den debat om homoseksualitet, som den førte med sig, fik afgørende betydning for LGBTI-personer i Uganda. Den førte til en bølge af chikane, overgreb og vold.

En bølge, som endnu ikke er stilnet af.

Politikere puster til homofobi

Forfølgelsen af LGBTI-personer er både udbredt og voldsom over store dele af Afrika,

og de politiske ledere puster ofte gevældigt til homofobien.

Nigerias præsident, Muhammadu Buhari, beskriver homoseksualitet som "i strid med loven og forkastelig for vores kultur". Zimbabwes præsident, Robert Mugabe, har udtalt, at han ikke accepterer homoseksualitet i sit land, og i Liberia arbejdes der på at registrere homoseksualitet som "afvigende adfærd". I Zambia, Tanzania og Cameroun fængsles LGBTI-personer flittigt af myndighederne. I Egypten fremlagde mere end 60 parlamentsmedlemmer i september et lovforslag, der eksplicit kriminaliserer sex mellem to af samme køn.

Dagsorden med stemmer i

I andre afrikanske lande arbejdes der på lovforslag, der forhindrer "promovering" af homoseksualitet. En definition, der gør LGBTI-aktivisternes arbejde både vanskeligt og farligt. Samme ordlyd gør sig gældende mange andre steder i verden, for eksempel i Rusland og i de baltiske lande, hvor lignende lovforslag med mellemrum dukker op.

Argumenterne er ofte de samme: Det er afgørende at beskytte landets ungdom mod organisationer, der med Vesten i ryggen forsøger at rekruttere til homoseksualitet. Hadet mod homoseksuelle bruges på den måde til at samle nationen. Og det er en dagsorden, der er stemmer i.

Med livet som indsats

Men homofobien møder også mere og mere modstand. Afrikas modige LGBTI-aktivister er mere organiserede end nogensinde før, og i flere lande registrerer aktivisterne overgreb, bistår fængslede LGBTI-personer, yder lægehjælp og hiver myndighederne i retten i protest mod diskriminationen.

For nylig lagde to kenyanske mænd sag an mod landets myndigheder, efter at de var blevet tilbageholdt, mistænkt for homoseksualitet og derpå tvunget til HIV-tests og analundersøgelser til at bevise deres "forbrydelse". I Tunesien og Botswana har LGBTI-aktivister vundet retssager, der har tvunget myndighederne til at tillade deres organisationer at arbejde frit.

I strid modvind har Ugandas aktivister opbygget kontinentets bedst organiserede LGBTI-bevægelse. Aktivisterne er trådt ud af skyggen og er i flere tilfælde kendte ansigter hos beslutningstagerne og i store dele af befolkningen. Det har konsekvenser. Aktivisterne kan ikke bevæge sig frit rundt, de modtager en jævn strøm af dødstrusler, og de bliver chikaneret af politikere, der forsøger at bremse deres arbejde for menneskerettighederne.

AMNESTY er taget til Uganda for at møde landets førende LGBTI-aktivister. De, der går forrest i kampen for retten til at elske den, man vil. Med livet som indsats.

Muren omkring Kasha

Da Kasha Jacqueline Nabagesera voksede op, anede hun ikke, at det er ulovligt at være lesbisk i Uganda. I dag er hun et af de få ansigter udadtil på landets LGBTI-bevægelse. Hun vinder priser og rejser verden rundt for at fortælle om aktivisternes kamp, men hjemme i Uganda må hun gemme sig for daglige dødstrusler. Hendes synlighed er både hendes sårbarhed og hendes tryghed.

Fra sit skur i baghaven udgiver Kasha magasinet *Bombastic* som en reaktion på ugandiske mediers hetz mod LGBTI-personer.

En enkelt dag om ugen er Kasha Jacqueline Nabagesera ikke aktivist. I dag, søndag, er hendes familiedag, og hun danser afslappet rundt på verandaen og gør klar til sin nieces fireårs fødselsdagsfest. Hendes bror, svigerinde og venner kommer direkte fra kirke, de små niecer i laksko, struktjoler og fint flettet hår.

Det er mange år siden, Kasha selv var i kirke.

”Jeg var vist uheldig, for hver gang jeg satte min fod i kirken, handlede prædikenen om homoseksuelle og evig fordømmelse”, siger hun.

Naboens børn hænger ind over muren, plukker frugter fra hendes mangotræ og snakker med de andre børn. Ingen af naboerne ved, at den spinkle 37-årige kvinde er både grundlægger og den ukronede dronning af Ugandas LGBTI-bevægelse.

Huset og haven er hendes selvvalgte ek-sil. Hun kunne ikke drømme om at gå hen til købmanden eller frekventere en af Kampalas restauranter. Det er for farligt. En gang imellem sniger hun sig

”

Jeg flygter altid, når der er politi i nærheden.

Heldigvis er jeg en god løber.

i ly af mørket ud og drikker en øl med sine venner, men som oftest er hun hjemme. I et skur i baghaven har hun indrettet kontor, og her mødes hun dagligt med andre aktivister. Det er også her, hendes ma-

gasin *Bombastic*, der giver LGBTI-personer mulighed for at fortælle deres egne historier, bliver skrevet, redigeret og publiceret. Her føler hun sig tryk.

Men også ensom. I kølvandet på anti-homoloven, som blev vedtaget i december 2013 for derefter at blive annulleret blot otte måneder senere på grund af en teknikalitet, steg hetzen og antallet af overgreb på aktivisterne. Det fik mange aktivister til at søge asyl i udlandet.

”Jeg er den eneste, der er tilbage af os, der opbyggede LGBTI-bevægelsen”, sukker Kasha.

Hun bemærker, at flugten i nogen grad har demoraliseret bevægelsen, og at nogle LGBTI-personer har søgt tilbage ”i skabet”, fordi de føler sig udsatte og svigtet af dem, der har forladt landet.

På flugt fra politiet

Kasha sætter højttalerne ud på verandaen og skruer op for musikken. Hun halter lidt på det ene ben. Forleden deltog hun i en workshop, der blev rømmet af politiet. For at undgå tilbageholdelse tog hun branddøren og sprang over en mur i baggården, men slog sit ben, da hun landede.

”Jeg flygter altid, når der er politi i nærheden. Jeg har ikke tænkt mig bare at lade dem fange mig. Heldigvis er jeg en god løber”.

Hun griner hæst, men indrømmer, at hun er bange for at blive fængslet. Hendes altoverskyggende frygt er, at det bliver for farligt for hende at blive boende i Uganda.

”Tænk at skulle rejse og aldrig sætte sin fod her igen”, siger hun og ryster på hovedet. ”Jeg er en kujon. Det er sandheden. Folk, der vælger at forlade alt det, de har kendt hele deres liv, for at starte forfra et helt nyt sted, de er modige. Jeg tror ikke, jeg tør. Hver gang, jeg er ude at rejse, holder jeg øje med, om der bor andre ugandere, hvis jeg nu en dag bliver tvunget til at flygte. Men jeg vil hellere låse mig inde i mit hus i månedsvis”.

En sygdom uden kur

I mange år levede Kasha uden den slags bekymringer. Tilbage i 1999 var hun en 19-årig festglad studerende. Hun er aldrig sprunget ud som lesbisk, har bare altid godt kunne lide piger, hvilket hendes forældre – meget atypisk for familier i Uganda – aldrig gjorde noget stort nummer ud af. Men omverdenen så anderledes på det, og hun blev smidt ud af flere skoler, fordi hun skrev kærestebreve til piger. På universitetet advarede ophængte plakater de andre elever imod hende.

Kort før de afsluttende eksamener ringede rektoren til hendes mor og advarede om, at han ville smide Kasha ud. "Da vi kom ind til mødet, appellerede min mor til rektor og sagde: 'Min datter er syg, og hendes sygdom har ingen kur. Vær sød at lade hende afslutte sin skolegang'. Da vi kom ud, var jeg rasende, men hun sagde til mig, at jeg en dag ville forstå det", fortæller Kasha.

Kontrakt med universitetet

Morens appel virkede, og Kasha fik lov til at færdiggøre sine afsluttende eksamener, mod at hun hver morgen og hver eftermiddag mødte op på rektors kontor, så han kunne sikre sig, at hun ikke gik i "drengetøj". Ingen kasket, ingen jeans, ingen T-shirt. Samtidig underskrev hun en kontrakt med universi-

tetet om, at hun ikke måtte komme inden for en radius af 100 meter fra pigernes sovesal.

”

De afslørede, hvor vi boede.

Det var ren heksejagt.

"Jeg begyndte at undre mig over, hvorfor jeg blev ved med at blive smidt ud af skoler, og jeg begyndte at researche. Og jeg blev

chokeret. Her var jeg, en 19 år gammel universitetsstuderende, og jeg vidste ikke, at det var ulovligt at være homoseksuel i Uganda. Jeg anede det ikke. Og jeg fandt ud af, at det også var ulovligt mange andre steder i verden. Mit hoved var ved at eksplodere!"

Så snart hun var blevet færdig på universitetet, samlede hun sine venner og gik i gang. Ingen af dem havde opbakning fra deres familier, sådan som Kasha havde, så aftalen blev, at Kasha gik forrest og var den, der råbte op. De indrettede et lille kontor i Kashas forældres hus og gik i gang med at opbygge en LGBTI-bevægelse. De anede ikke, hvad T'et stod for (transkønnet), men de tog det med, fordi de kunne se, at det gjorde de internationale organisationer, som de læste om på nettet.

Udbredt stikkerkultur

I haven skærer Kasha frisk mango i stykker med en kniv og deler ud til børnene. Siden anti-homoloven blev annulleret for fire år siden, er det lykkedes aktivisterne at fokusere bevægelsen og planlægge næste træk. Bevægelsen er bedre organiseret nu end nogensinde før.

"I stedet for blot at afvente næste lovforslag kan vi begynde at se fremad. Men der er altid en risiko for, at loven igen kommer på tegnebrættet, når der er brug for en syndebug til at

Foto: Jiro Ose

Kasha ser ikke Uganda som mere homofobisk end mange andre lande i regionen: "Men vi laver mere larm. Vi sørger for, at hele verden ved besked".

aflede opmærksomheden fra andre politiske problemer. Så vi sover ikke".

Selvom loven i dag er skrottet, har Uganda stadig et forbud mod "unaturlig sex". Det blev vedtaget, mens Uganda stadig var en engelsk koloni i 1950. Loven er dog sjældent en reel trussel mod homoseksuelle, da den understreger, at personer skal tages i færd med at begå en homoseksuel handling, før de kan straffes. Alligevel er arrestationer af LGBTI-personer udbredt, for eksempel når naboer melder formodede homoseksuelle til politiet.

"Homofobiske grupper går rundt og giver et signalement af, hvordan homoseksuelle ser ud: 'Hvis du ser mænd i stramme jeans, er de sikkert homoseksuelle, hvis du ser kvinder med dreadlocks, er de nok lesbiske'. Der er en udbredt stikkerkultur", fortæller hun. Ifølge Kasha handler det for politiet sjældent om at få folk dømt, men om at intimidere og ydmyge dem. At kontakte medierne og fortælle alle omkringværende, at de har fat i en homoseksuel.

Et kendt ansigt

Selv modtager Kasha dagligt dødstrusler over telefonen. Andre afspiller gospelsange eller anden religiøs musik igennem røret. "Jeg lytter faktisk til det. Det må jeg give dem", siger hun og ryster på hovedet.

Foran huset holder Kashas sorte firehjulstrækker. En regnbuefarvet måtte pryde forruden. Umiddelbart et overraskende valg for en kvinde, der modtager hyppige dødstrusler.

"Min synlighed er både min beskyttelse og min sårbarhed", forklarer hun. Hun bruger for eksempel bilen, når hun kører ud og holder workshops. Og her kan det være en fordel, at politiet ved, hvem hun er. Kasha er så kendt et ansigt med så gode internationale kontakter, at hun er relativt forskånet for myndighedernes chikane. "Jeg ved, de aflytter mig, men jeg nægter at skifte nummer. Lad dem da bare lytte med."

Fejring af selvmord

I tiden efter universitetet begyndte Kasha og hendes venner at følge med i, hvad der skete i regeringscirklerne. De skrev debatindlæg om diskrimination af LGBTI-personer og op-søgte de lokale medier.

"Vi havde aldrig prøvet at opbygge en bevægelse før, og i begyndelsen var det kaotisk", siger Kasha.

Sideløbende med de unge aktivisters arbejde begyndte regeringen aktivt at opfordre skoler til at smide homoseksuelle studerende ud. En 15-årig pige, der var mistænkt for at være lesbisk, blev tæsket med stokke foran hele skolen

Foto: Frédéric NOY

Redaktionsmøde. Aktivisterne deler selv magasinet *Bombastic* ud, men nogle gange ender det steder, selv ikke de havde forudset. For nylig ringede en præst og advarede Kasha om, at han ville anmelde hende for ulovlig indtrængen, fordi bladet var endt i hans kirke.

og sine forældre. Pigen gik tilbage til sin sovesal og tømte et glas sovepilller.

”Radiostationer fejrede nyheden om selvmordet med musik”, husker Kasha. ”Fra da af vidste vi, at det var nødvendigt at lade verden vide, at vi faktisk eksisterer”.

I 2003 etablerede Kasha og hendes venner organisationen Freedom and Roam Uganda (FARUG), der arbejder for kvindelige LGBTI-personers rettigheder. Myn-dighederne forsøgte at stoppe dem ved at udstede bøder til de medier, der interviewede dem. Debatten rasede.

”Reaktionerne skiftede mellem, at ’I er så grimme, at I ikke kan finde nogle mænd’, og ’vi sender vores sønner over for at voldtage jer’”, fortæller Kasha.

Heksejagt

Hurtigt begyndte også sladderbladene at få øjnene op for de unge aktivister. I november 2010 fik en helt ny tabloidavis, udgivet af et par nyuddannede journalister, luft under vingerne

med en forsidehistorie om Ugandas 100 top-homoseksuelle. En af artiklerne bar overskriften: ”Hæng dem, de går efter vores børn!”.

Kasha, der på det tidspunkt var begyndt at rejse verden rundt og fortælle om aktivisters kamp, var på vej til Genève for at tale i FN.

”Jeg fik et chok, da nogen sendte mig billeder af artiklerne. Der var billeder af alle dem, jeg kendte. Jeg selv var nævnt i første sætning. De skrev, at jeg holdt sexfester og rekrutterede 13-årige piger. De havde opfundet det hele. Jeg begyndte at ryste”, husker hun.

Næste dag kom endnu en artikel. Avisen var kommet godt fra start og solgte strålende.

Kasha skyndte sig hjem til Uganda. Sammen med de andre aktivister løb hun tidligt om morgenen fra kiosk til kiosk for at forsøge at opkøbe så mange aviser som muligt, inden butikkerne åbnede. Homoseksuelle blev overfaldet, nogle blev voldtaget, og folk opfordrede til udrensning. Kasha måtte flytte fra hus til hus for at være i sikkerhed.

”Det var rædselsfuldt. De afslørede, hvor vi boede, og hvilke biler, vi kørte i. Det var ren heksejagt, og der var ikke noget sted at søge ly”.

Sammen med blandt andre medaktivisten David Kato lagde hun sag an mod avisen for at have krænket de udhængte personers forfatningssikrede rettigheder. Og vandt. Men da var skaden allerede sket. Få uger senere blev David Kato fundet myrdet i sit hjem.

Ukendt gerningsmand

Græsset er stadig overstrøet med konfetti fra børnefødselsdagen, da redaktionen bag *Bombastic* nogle dage senere mødes i skuret i Kashas have. Kasha selv er ikke med til redaktionsmødet. Hun løber rundt i haven og forsøger at få overblik over de skader, som gårsdagens monsunregn har forårsaget. Den meterhøje mur omkring hendes have er skyllet væk og er sammen med træer og elektricitetspæle endt nede i naboens have. Der er frit udsyn til hendes hus og have. Naboerne er allerede flyttet hen til familiemedlemmer af frygt for flere ødelæggelser. Kasha ser træt ud.

”Jeg har ikke lukket et øje i nat. Jeg blev ved

med at vågne og kigge ud gennem gardinet. Jeg føler mig meget sårbar”, siger hun.

Man forstår hende. Aftenen før uvejret åbnede hun porten, da der blev banket på, og blev mødt af et slag i ansigtet. En ukendt gerningsmand sprayede hende i ansigtet med

noget, der fik hendes øjne og mund til at svulme op. Det lykkedes hende at presse porten i og låse, og hendes store vagthund skræmte overfaldsmanden og hans hjælpere væk.

”Jeg poster aldrig sådan noget på min Facebook, for jeg har ikke lyst til at skræmme andre aktivister”, fortæller hun. ”Hvis en, der lige er kommet ud af skabet, ser, at ikke engang én i min position føler sig tryk, risikerer jeg, at de skynder sig tilbage”, siger hun og tænder endnu en cigaret.

I morgen bliver en ny mur bygget, og snart kommer nye elmastere. Tanken gør hende tryk. Men i nat sover hun i huset med sin vagthund. Uden elektricitet eller batteri på sin telefon. ☺

Foto: Scanpix

Kasha Jacqueline Nabagesera (f. 1980) er ugandisk LGBTI-aktivist og stifter af den første organisation for LGBTI-kvinder i Uganda (FARUG). Modtog i 2011 Martin Ennals Menneskerettighedspris, en pris, der uddeles af Amnesty International og ni andre organisationer.

HOMOFOBENS FØRSTEMÆND

Overgrebene på Ugandas LGBTI-personer får støtte fra både politikere og medier. AMNESTY har mødt ministeren, redaktøren og aktivisten, der vil rehabilitere homoseksuelle. Fra hver deres position holder de homofobien i kog.

Simon Lokodo er minister for etik og integritet i Uganda, og han fører korstog mod homoseksualitet i landet.

"Homoseksualitet strider imod naturens orden. Det er på enhver måde en meget mærkelig adfærd", siger Lokodo, som AMNESTY møder på hans kontor i det centrale Kampala.

Lokodo, der tidligere har været katolsk præst, sidder bag sit skrivebord i et mørkt jakkesæt med et sølvkors i jakkens revers. Han tager en bog fra skrivebordet. Den hedder 'Homoseksualitet er tredje verdenskrig: Sådan afslutter vi den'. Han bladrer bogen igennem, holder en pause, og læser så højt:

"Analkræft, klamydia, herpes, HIV".

Opremsningen fortsætter. Derefter lukker Lokodo bogen i.

"Homoseksualitet er skadelig, fordi den desværre har negative konsekvenser, sådan som jeg lige har læst op for dig", siger han.

"Frygteligt".

Modstandsbevægelsen

Simon Lokodo hører til de mest højrøstede og aktive modstandere af homoseksualitet i den altdominerende Nationale Modstandsbevægelse (National Resistance

Movement). Han er ikke kun ude efter selve den homoseksuelle handling, men også det, han kalder "promovering", "rekruttering" og "eksponering" blandt lesbiske, bøsser, biseksuelle og transkønnede ugandere.

For ikke længe siden, i august 2017, blokerede ministeren for planer om en uge med prideparade og andre LGBTI-begivenheder. Det var andet år i træk, at priden i Uganda blev standset.

Lokodo forsikrer, at han vil blive ved med at nedlægge forbud.

"Intet skal holde mig tilbage fra at få dem alle sammen arresteret, lige meget hvor mange de er. De skal ikke ødelægge dette smukke land", siger Lokodo.

Lov om seksuelle forseelser

Homoseksualitet er forbudt i Uganda. Men i henhold til landets forfatning er der ytrings- og foreningsfrihed for LGBTI-personer.

Den ugandiske regering vedtog i 2014 den berygtede anti-homolov, der blev annulleret få måneder senere, og nu gør regeringen et nyt forsøg på at indføre hård lovgivning. Mi-

nister Lokodo regner med, at 'Lov om Seksuelle Forseelser' træder i kraft omkring midten af næste år. Den vil gøre homoseksuel adfærd og promovering af den ulovlig.

"Så hvis du går og fører dig frem som homoseksuel, har vi ikke andet valg end at arre-

stere dig, for du har dermed vist os, at du er lovbrøder", siger Lokodo.

De skal ikke ødelægge dette smukke land.

De, som sætter sig op mod loven, risikerer at blive spærret inde på livstid.

"Loven lægger helt sikkert op til inde-

spærring på livstid, hvis der er tale om smitte og varig ødelæggelse af en persons liv, eller om voldtægt", siger Lokodo. Ifølge ham kan folk, der gentagne gange bryder loven, også risikere fængsel på livstid.

I offentlighedens tjeneste

Der er en udbredt støtte til anti-homoloven i Uganda. Og det er ikke kun regeringen, der oppisker den homofobiske indstilling. Det samme gør religiøse ledere og landets berygtede tabloidpresse.

Da anti-homoloven var trådt i kraft, offentliggjorde dagbladet Red Pepper, der har et oplag på 30.000 eksemplarer, en liste over en række personer, som bladet udråbte som Ugandas top-homoseksuelle. Den kontroversielle historie fremkaldte international kritik og spredte frygt for en heksejagt blandt LGBTI-personer.

Tabloidbladets redaktør, Ben Byarabaha, møder vi i avisens hovedsæde i Kampala. Han udtrykker ingen beklagelse over historien, men fastholder, at den var "i offentlighedens

Homoseksualitet er et yndet emne for Ugandas tabloidaviser.

Religiøse ledere i bøn under et møde om homoseksualitet i Ugandas parlament den 9. november 2012. Også i dag lægger landets religiøse ledere pres på politikerne for at få dem til at vedtage love, der forbyder homoseksualitet.

Demonstranter i Jinja, Uganda, viser deres opbakning til anti-homolovforslaget i februar 2010. Flere parlamentsmedlemmer barsler med nye lovforslag, der skal sende homoseksuelle bag tremmer.

interesse". Han siger, at Red Pepper fremover ikke agter at dække lignende begivenheder anderledes.

"Vi trykte den som enhver anden historie. Den var fair og afbalanceret og udsatte ikke nogen for fare", siger Byarabaha. "Det var de vestlige medier, der blæste den ud af proportion."

Gennem hele interviewet virker Byarabaha utilpas. Han undgår øjenkontakt og er kort for hovedet. Han får det særligt dårligt hen mod slutningen af interviewet, da han bliver spurgt, hvordan han personligt har det med homoseksualitet.

Han stirrer på mig i flere sekunder, derefter på sin mobiltelefon, før han henvender sig til en kollega for en kort samtale. Det ser ud, som om han vil have spørgsmålet til at gå væk af sig selv. Endelig retter han sit fokus mod mig.

"Folk har ret til at gøre, hvad de vil", siger Byarabaha i en barsk tone. "Det rager mig ikke en skid".

Fra transkvinde til hetero

I Ugandas dybt konservative og kristne kultur forbliver homoseksualitet i det store og hele et tabu. Nogle hævder, at den er blevet importeret fra Vesten.

"Den homoseksuelle livsstil er ikke sund", siger George Oundo, formand for Ex-Gay Community Uganda,

"Den fører ikke til noget. Gud skabte os for at få resultater ud af os, som for eksempel at få børn", siger han.

Ex-Gay Community Uganda arbejder med egne ord for at "rehabilitere" homoseksuelle igennem kristen vejledning og rådgivning. Ifølge Oundo har organisationen et center, hvor omkring tredive af dens medlemmer deltager i frivilligt arbejde.

Foto: Desrus Benedict/SIPA/Scamix

George Oundo mødes regelmæssigt med politikere som Simon Lokodo og deler ud af sin viden om homoseksuelle, og hvordan man kan "rehabilitere" dem.

Oundo selv var i mange år transkønnet kvinde, før han blev "hetero" og forlod LGBTI-samfundet. Han siger, at han blev "hvervet" til homoseksualitet af sin fætter, som dyrkede sex med ham, da han var ung og introducerede ham for LGBTI-miljøet i Kampala. Den beskrivelse har fået anti-homoseksualisterne til at bruge ham flittigt i deres kampagner.

Oundo har drevet lobbyvirksomhed i regeringen for yderligere at kriminalisere homoseksualitet. Han mener, at gentagne overtrædelser af LGBTI-love og promovning bør straffes med livsvarigt fængsel. Men han siger samtidig, at LGBTI-borgerne har brug for at blive behandlet med respekt og værdighed.

"Jeg siger til ministrene, at der er noget godt i dem. De homoseksuelle yder meget store bi-

drag til vores land. De har gået i skole. De har studeret. Det drejer sig bare om at få dem til at indse, hvad og hvem de er – og de er ikke bøsser", siger Oundo.

Som at hænge sig selv

Det, der adskiller Oundo fra andre fortalere for strengere straffe til LGBTI-personer, er hans nære kendskab til den forfølgelse, de lider under i et homofobisk samfund. Da Oundo var transkønnet, blev han anholdt, voldtaget, overfaldet og udstødt af familie og venner. "Jeg led meget. At være homoseksuel er som at få et reb og hænge sig selv", siger han.

Og han tror, at årsagen til hans lidelser var homoseksualitet. Ikke homofobi.

"Vi vil gerne have, at folk får at vide, at homoseksualitet krænkede vores rettigheder, dengang vi stadig var unge", siger Oundo. "Og fordi homoseksualitet krænkede vores menneskelighed, kan den ikke være en menneskeret".

Aktivisterne har de seneste to år forgæves forsøgt at afholde pride-parader. Her bliver en minibus på vej til en pride-fest i august 2016 stoppet af politiet.

Den lyserøde landsby ruster sig

For fire år siden kæmpede Ugandas LGBTI-aktivister imod en lov, der kunne sende dem bag tremmer for livet. I dag er bevægelsen stærkere end nogensinde før, og aktivisterne forbereder sig på nye sværds slag med magthaverne. Men diskriminationen, volden og overgrebene er ikke mindsket.

Umiddelbart ser det ud til at gå den rigtige vej for Ugandas LGBTI-personer. For snart fire år siden blev anti-homoloven, der kunne sende LGBTI-personer i fængsel på livstid, annulleret kun seks måneder efter, at Ugandas præsident Yoweri Museveni havde underskrevet den.

I dag holder Ugandas LGBTI-aktivister møder med premierministeren, rådgiver regeringen om, hvordan de bedst sikrer seksuelle

minoriteters sundhed, og mødes med politichefen i Kampala for at tale om bedre beskyttelse af LGBTI-personer. Alt sammen utænkeligt for bare få år siden.

”Loven bragte også noget godt med sig”, siger Dennis Wamala, der er programchef for organisationen Icebreakers, som arbejder for at styrke LGBTI-personers adgang til sundhed.

”For 13 år siden kunne præsident Museveni slippe afsted med at sige, at der ikke findes

homoseksuelle i Uganda. Det kan han ikke i dag. Det er lykkedes at få en dialog i gang. De kan måske ikke lide os, men i det mindste kan de ikke sige, at vi ikke findes”.

Afpresning og tæsk

Men selvom loven blev bremsat, og aktivisterne kan mødes relativt åbent med beslutningstagerne, er hverdagen for homoseksuelle og transkønnede den samme. De bliver

For aktivisterne er LGBTI-miljøet det eneste sted, hvor de kan være sig selv. De fleste holder deres arbejde og seksualitet hemmelig for deres familier.

smidt på gaden af deres forældre, får tæsk, bliver smidt ud af skolen, afpresset, nægtet arbejde, udsat for vilkårlige arrestationer, og nogle gange tortureret.

Værst ser det ud i de små byer, hvor kirken har størst indflydelse, og hvor de nære familie- og klanbånd betyder, at en homoseksuel – for slet ikke at tale om en transkønnet – har svært ved at gemme sig.

Frank Mugisha, der er en af Ugandas mest fremtrædende LGBTI-aktivister og sidste år blev nomineret til Nobels Fredspris, forklarer, at der er stor forskel på at være i hans situation som LGBTI-aktivist i Kampala, og så at være homoseksuel eller transkønnet i en lille by på landet.

”Det giver en vis form for sikkerhed at være et kendt ansigt. Politiet er langt mere tilbageholdende med at chikanere eller tæske mig, for de ved, at omverdenen holder øje. Men de ville ikke tøve to sekunder med at tæske en anden homoseksuel. Ulempen er til gengæld, at jeg ikke aner, hvor truslen kommer fra. Alle ved, hvem jeg er. Hvis politiet en dag får tilladelse til at arrestere homoseksuelle, ved de, hvor jeg bor”, siger Frank Mugisha, der er direktør for Sexual Minorities in Uganda (SMUG), en pa-

raplyorganisation for Ugandas 18 LGBTI-organisationer.

Afrikas stærkeste bevægelse

Mange af aktivisterne bor og arbejder i det samme boligområde, kendetegnet ved sine smalle jordveje, flankeret af små skure, hvorfra der sælges appelsiner og vandmeloner. ”The Pink Village” kalder de selv området. For det er her, bag høje mure, at de har opbygget den stærkeste LGBTI-bevægelse i hele Afrika.

I et lille kontor med mørkerøde vægge sidder 26-årige Gloria Mutyaba og tager mod til sig. Hun er programchef i organisationen FARUG, der har fokus på kvindelige LGBTI-personer, og hver dag tager hun imod opkald fra desperate piger og kvinder, der er blevet tæsket, voldtaget eller smidt ud af hjemmefra, fordi deres familier ikke accepterer deres seksualitet eller kønsidentitet. Nogle gange må hun tage af sted midt om natten for at sikre, at en pige får førstehjælp, en seng at sove i eller en skulder at græde ud ved.

I dag er det hende selv, der søger hjælp. Hun er på vej hen for at snakke med en psykolog.

”Jeg har kæmpet imod så længe, for her i Uganda ser vi lidt ned på folk, der går til psy-

kolog. Men jeg kan godt mærke, at jeg er udmattet. Historierne, vi hører her, er så hårde, og mange af os, der arbejder her, er selv blevet smidt ud af hjemmefra eller har andre triste baggrunde. Man risikerer at miste sig selv”, siger hun.

Prædiker mod homoseksualitet

Gloria Mutyabas familie ved ikke, at hun er lesbisk. Hendes mor er præst i en stor katolsk menighed, og ofte er homoseksualitet temaet for dagens prædiken.

”Jeg er ikke i tvivl om, at min mor ville vende mig ryggen, hvis jeg fortalte hende, at jeg er lesbisk. Hun plejer altid at sige, at homoseksualitet er en lige så stor synd som fire andre synder lagt sammen”, fortæller hun.

Selvom hun som 13-årig blev smidt ud af skolen for at have kysset med en pige, har hun altid nægtet over for sin mor, at hun er lesbisk. Og moren spørger hende ikke direkte. I dag bor Gloria Mutyaba sammen med sin kæreste, som hun har præsenteret som en veninde for sin familie.

”Jeg tror, min mor forsøger at få mig til at *springe ud*, for hun dukker uanmeldt op og står i min have og beder den samme bøn

igen og igen: 'Gud, fjern homoseksualiteten fra dette hus, fjern homoseksualiteten fra Uganda'", fortæller hun.

Hun har været nødt til at flytte, fordi morens bønner medførte for mange mistroiske blikke fra naboerne, der begyndte at forbyde deres børn at løbe over og lege i Glorias Mutyabas have.

De historier, som Gloria Mutyaba hører på arbejdet, gør ikke tanken om at betro sig til sin familie mindre skræmmende: Piger, der får tæsk af deres familier, tvangsægteskaber, og ikke mindst såkaldt korrigerende voldtægter, hvor familien arrangerer, at pigen bliver voldtaget for at "kurere" hende for hendes homoseksualitet.

En dunk benzin

Nettet omkring organisationer som FARUG er i den seneste tid blevet strammet. En NGO-lov, der blev vedtaget i januar, giver regeringen mulighed for – uden begrundelse – at lukke enhver organisation, der arbejder med områder, der anses for at være i strid med landets moral.

Gloria Mutyaba fortæller, at organisationen i stigende grad bliver overvåget og chikaneret; hjemmesiden hackes, telefonlinjen afbrydes, privat information bliver lækket, uden at Gloria Mutyaba og hendes kolleger aner hvordan. Værst er de anonyme trusler.

"De ringer og siger: 'Vi kommer og brænder jeres kontor ned'. Selvom man prøver at glemme det, sidder det altid i baghovedet", fortæller hun.

Tidligere på dagen fór hun sammen, da hun udenfor vinduet så en mand stå med en dunk benzin. Det viste sig at være havemanden, der var kommet for at slå græs.

Hos Icebreakers yder Ruth Balemezi (t.h.) lægehjælp til LGBTI-personer, der ofte ydmyges eller nægtes behandling på almindelige klinikker. Til daglig arbejder hun på et offentligt hospital i Kampala.

"Vi kan aldrig føle os sikre. Selv hvis der er fredeligt nu, kan et medlem af parlamentet i morgen gå på tv og sige, at homoseksuelle skal jages. Og så stiger volden. For folk ved, at LGBTI'erne ikke tør anmelde det, fordi de er rædselsslagne for at blive *out'et* eller selv at blive fængslet", siger hun.

Udstillet i venteværelset

Rundt om hjørnet fra Gloria Mutyabas kontor ligger organisationen Icebreakers, der driver en lille lægeklinik og et værested for især unge LGBTI-personer. Stedet har ingen alarmer eller vagt, men de er på god fod med naboerne og indskærper de besøgende, at de ikke skal skabe for megen opmærksomhed.

Klinikken har eksisteret siden 2004, men

den har de seneste år fået flere og flere besøgende. Et positivt tegn på, at flere af Kampalas LGBTI-personer føler sig trygge nok til at op-søge dem.

De to kvindelige læger, Ruth Balemezi og Teddy Nabajja, skiftes til at bemande den lille klinik og behandle de 15-20 patienter, der dagligt opsøger den for at få for eksempel HIV-tjek eller førstehjælp. Kan de ikke hjælpe patienterne, henviser de dem til læger, de stoler på, og som er venligtsindede over for LGBTI-personer.

Både Ruth Balemezi og Teddy Nabajja er heteroseksuelle og arbejder på offentlige hospitaler i Kampala ved siden af arbejdet på klinikken. Men LGBTI-personernes sag ligger dem på sinde.

"Det her er søde, uskyldige mennesker, der aldrig har skadet nogen. Det er vigtigt, at de får hjælp, for der er stor risiko for fejldiagnoser, når de ikke kan være ærlige om deres seksualitet hos egen læge", siger Ruth Balemezi.

Hun fortæller, at mange af dem, der kommer for at blive behandlet, tidligere har oplevet at blive udstillet foran et fyldt venteværelse, hvis de fortalte lægen, at de er homoseksuelle. Transkønnede nægtes konsekvent behandling hos langt de fleste almindelige læger.

Smidt ud af sin mor

Ved siden af klinikken ligger et opholdssted, hvor særligt unge homoseksuelle og transpersoner hanger ud. Der er også en ledig seng til dem, der ikke har noget sted at tage hen.

En af dem, der besøger klinikken, er 25-årige Chris. For tre år siden smugkiggede

"Jeg er opdraget i en god familie, og jeg er stadig religiøs", fortæller Gloria Mutyaba, der ikke tør fortælle sin mor, at hun er lesbisk.

STØTTET AF OBELSKE

Siden 2013 har Amnesty Danmark modtaget støtte fra Det Obelske Familiefond for at kunne sikre samarbejde med og støtte til LGBTI-organisationerne SMUG og Icebreakers i Uganda. Med støtten kan Amnesty styrke organisationerne i deres arbejde, der blandt andet omfatter retshjælp, rådgivning og lægehjælp til Ugandas LGBTI-personer.

Frank Mugisha (i midten) deltagende den 28. januar 2011 i begravelsen af sin myrdede ven og kollega, David Kato, der grundlagde organisationen Sexual Minorities Uganda (SMUG), som Mugisha i dag er chef for.

hans mor på hans Facebook og fandt beskeder, han havde skrevet til andre drenge. Siden har han ikke set sin familie.

”Jeg var en af de heldige, for jeg var allerede færdig med universitetet. Så da jeg blev smidt ud, havde jeg mulighed for at flytte for mig selv”, siger han.

Men det er hårdt at undvære familien. En gang imellem ringer han til sin søster for at forvise sig om, at hans mor har det godt. Klinikken besøger han for at undgå diskrimination.

”Jeg stoledede faktisk på min tidligere læge, men da jeg betroede ham, at jeg er bøsse, nægtede han at behandle mig”, fortæller han.

For ham og mange andre er klinikken blevet et frirum, hvor han udover lægehjælp kan få et nyt netværk, en ny familie.

Porno-afsløringsmaskinen

Anti-homoloven blev annulleret på grund af en teknikalitet. Der var ikke nok parlaments-

medlemmer til stede, da der skulle stemmes. Men det betyder, at lovforslaget nemt kan blive sat på dagsordenen igen.

For få måneder siden opfordrede formanden for parlamentet, Rebecca Kadaga, til at genfremsætte lovforslaget. For Simon Lokodo, ministeren for etik og integritet, er det en mærkesag at ”forhindre enhver form for rekruttering og promovning af homoseksualitet”. Derfor har han sørget for at få Uganda Pride forbudt de sidste to år.

I sommer indkøbte han en ”pornoafslørings-maskine”, der på ikke nærmere defineret vis kan skanne og afsløre pornografi, hvilket ifølge ministeren også gælder sms-beskeder, sendt mellem homoseksuelle. Ministeren har for nylig nedsat en komité, der skal sikre, at de skyldige, som maskinen afslører, bliver retsforfulgt og idømt fængselsstraffe på op til 10 år.

Indkøbet af maskinen fik mange ugandere til på de sociale medier at bemærke, at det

havde været mere etisk forsvarligt at bruge de 88.000 dollars, som maskinen ifølge ministeren koster, på at erstatte landets eneste scaningsapparat til brug for kræftbehandling, der er gået i stykker.

I strid med landets moral

En stor del af aktivisternes arbejde går gennem retssystemet, der ikke sjældent giver dem medhold. Netop nu sagsøger SMUG myndighederne for at nægte at anerkende organisationen som lovlig, fordi dens fokus anses for at være i strid med landets moral.

De mange retssager ruste aktivisterne til at kunne agere hurtigt, hvis loven tages op igen. Og de håber en dag at kunne udfordre den eksisterende lov fra 1950 mod såkaldt unaturlig sex.

Det er dog endnu alt for tidligt, mener Dennis Wamala fra Icebreakers.

”Jeg tror ikke, det ville have den store effekt at få fjernet loven. Vi risikerer at ende som i Sydafrika, hvor lovgivningen er i orden, men hvor homofobien er enorm. Holdningerne i befolkningen og det lovgivningsmæssige skal helst følges ad. Og det vil tage nogen tid”. ☞

ANTI-HOMOLOVEN TRUER FORTSAT

I 2009 vedtog Ugandas parlament det første udkast af landets anti-homolov, der blandt andet indeholdt en formulering om dødsstraf for særligt ”graverende former” for homoseksualitet. Senere blev dette ændret til livstidsfængsel.

Loven blev underskrevet af præsident Museveni i februar 2014, men allerede i august annulleret af en ugandisk domstol på grund af en procedurefejl.

Det eksisterende forbud mod homoseksualitet fra 1950 bruges fortsat til at arrestere LGBTI-personer.

Flere medlemmer af parlamentet arbejder aktivt på at få loven genoptaget. Et forbud mod homoseksualitet har stor opbakning i befolkningen, og homoseksualitet fordømmes af hovedparten af Ugandas hovedsageligt kristne trossamfund.

Mød de modige aktivister fra den lyserøde landsby
amnesty.dk/uganda

33

LANDE HAR
FORBUDT
HOMOSEKSUALITET
FOR MÆND

HVAD
DØMMES
LGBTI-PERSONER
FOR?

- Forbrydelser imod naturen
  - Sodomi*
- Ulovlige seksuelle handlinger

* – en betegnelse for seksuel omgang med dyr, men bruges også om analsex eller andet, der opfattes som perversiteter.

24

LANDE HAR
FORBUDT
HOMOSEKSUALITET
FOR KVINDER

HVILKEN STRAF
RISIKERER
HOMOSEKSUELLE?

DØDSSTRAF
i Mauretanien, Sudan,
Nigeria og Somalia.

FÆNGSEL
fra én måneds fængsel
til livstid. Typisk ligger
strafferammen mellem
to og syv år.

FORFULGT AF STATEN

I stedet for at beskytte homoseksuelle, biseksuelle og transpersoner forfølger størstedelen af de afrikanske stater dem. AMNESTY giver her et overblik over, hvordan de afrikanske staters lovgivning og magtudøvelse rammer LGBTI-personer.

NEJ TIL HOMOSEKSUALITET?

Den amerikanske tænketank PEW undersøgte i 2013 holdningen til homoseksualitet i en række afrikanske lande. Et stort flertal svarede, at "samfundet ikke skal acceptere homoseksualitet"

93%
Tunesien

95%
Egypten

96%
Senegal

96%
Ghana

98%
Nigeria

96%
Uganda

90%
Kenya

HVAD UDSÆTTER POLITIET LGBTI-PERSONER FOR?

- Vilkårlige anholdelser
  - Overvågning
- Afpresning og trusler
- Offentlig udskamning
  - Tortur og vold
- Seksuelle overgreb
  - HIV-tests
- Anal-undersøgelser

ANERKENDER ÆGTESKABER OG CIVILE PARTNER- SKABER

FLERE LANDE HAR IKKE DIREKTE
HOMO-FORBUD, MEN BRUGER ANDRE
LOVE TIL AT RAMME LGBTI-PERSONER:

- Forbud mod at krænke landets moral
- Forbud mod handlinger i strid med naturen
- Forbud mod at vise kærlighed mellem to af samme køn på et offentligt sted
- Forbud mod uanstændighed

53 lande gør ikke.

KILDER: ILGA, AMNESTY, PEW

Forbudt kærlighed

Fotografen Robin Hammond har igennem flere år besøgt lande, hvor homoseksualitet er kriminaliseret, og hvor LGBTI-personer kæmper imod diskrimination, vold og forfølgelse. Her forklarer han, hvordan projektet *Where Love is Illegal* blev til, og hvad han håber at opnå med sine portrætter.

I de senere år er der sket store fremskridt for LGBTI-personers rettigheder, eksempelvis en stigende anerkendelse af ægteskaber mellem mennesker af samme køn. Men næsten 2,8 milliarder mennesker lever stadig i lande, hvor det at identificere sig som LGBTI betyder, at du bliver udsat for voldsom diskrimination, kriminalisering, endog drab. Seksuelle handlinger mellem mennesker af samme køn er forbudt i 75 lande, og i fem lande straffes det med døden.

Bag disse statistikker lever millioner af mennesker med hver deres, ofte rystende, historie. Jeg skabte *Where Love is Illegal* for at fortælle disse historier.

Jeg samarbejdede med de portrætterede om at skabe deres billede, og jeg gav dem vortret over, om det skulle bruges eller ej. Hver

person skrev selv sin historie. For mange var det første gang, at de fortalte den.

Jeg skabte også hjemmesiden www.where-loveisillegal.com og kampagnen [@where-loveisillegal](https://twitter.com/where-loveisillegal), for at LGBTI-personer selv kan dele deres historier. Desværre er der langt flere historier, end jeg alene kan være med til at fortælle.

Mit mål er til syvende og sidst at forstærke stemmerne fra dem, som fordomme har gjort tavse. At skabe en modfortælling til den, som stadig dominerer i mange dele af verden: At LGBTI-personer er ugudelige, unaturlige og amoralske. Der er stadig meget arbejde at gøre, men jeg håber, at dette projekt kan bidrage til kampen for lighed ved at lade historierne om diskrimination blive fortalt af de mest berørte – overleverne selv. Ø

Uganda, september 2014

"J" og "Q" er for bange til at afsløre deres identiteter. "Vi er et gift, lesbisk par, dog ikke officielt anerkendt, for det at være lesbisk i Uganda behandles som en anormalitet, som at være en udstødt, en sygdom, som skal kureres. Vi er blevet truet af mænd, som har opdaget, at vi er et par: 'I har brug for at blive voldtaget, så I slipper af med den dumhed, det er, at kunne lide en anden pige...'"

Uganda, marts 2015

65-årige Mai havde til at begynde med svært ved at forstå sit barn, Joseph, da han sprang ud som transkønnet. Lokalsamfundet gjorde det ikke lettere ved at sætte spørgsmålstejn ved, hvorfor hun fortsat accepterede ham. I et tilfælde blev der smidt sten på hendes hus. Mai siger, at Joseph er en god søn, at homoseksualitet altid har eksisteret, og at "jeg accepterer ham og beskytter ham". Men hun er konstant bekymret for ham.

Joseph blev i december 2012 arresteret, anklaget for at promovere homoseksualitet. Han blev tortureret, blandt andet med en politistav, der ødelagde hans anus. Efter to uger blev han løsladt, men han har stadig mareridt og flashbacks fra torturen. I dag er han LGBTI-aktivist og frivillig i transmiljøer, der bekæmper HIV.

Cameroun, december 2014

24-årige Dolores (t.h.) og 25-årige Naomi, der er transkønnede, var på vej hjem fra en aften på natklub, da de blev stoppet ved et politiecheckpoint.

Da de ikke kunne fremvise ID, blev de taget med på stationen. En kvindelig betjent genkendte Naomi og sagde til de andre betjente: "Hende kender jeg, hun er homoseksuel". Den nat i politicellen blev de tæsket af politiet. Tæskene fortsatte hver dag i en uge, indtil de blev overført til varetagtsfængsling. Efter tre måneder kendte en dommer dem skyldige i homoseksualitet og idømte dem den maksimale straf på fem års fængsel.

Menneskerettighedsadvokat Alice Nkom appellerede dommen og vandt. Sagen blev droppet på grund af manglende beviser, og Naomi og Dolores blev løsladt efter 18 måneder bag tremmer. "Fængsel er det værste sted, jeg har været. Jeg blev tvunget til at udføre enhver slags handling for at overleve", siger Dolores.

Cameroun, december 2014

Ndongo Alice viser et portræt af sin bror, aktivisten og journalisten Eric Lembembe. Eric blev myrdet i juli 2013. Han var blevet brutalt tortureret. Hans ben, arme og nakke var brækket. Han havde brandmærker fra et strygejern på sin krop. Mundvigene var skåret op, og hans tunge og øjne var fjernet. Først efter Erics død fandt Alice ud af, at han var blevet truet mange gange. Efter drabet modtog hun selv trusler. En sms lød: "Du vil dø, ligesom din bøssebror". Gerningsmændene er aldrig blevet pågrebet.

Cameroun, december 2014

Da Brice var 23 år gammel, tog hans mor ham med til en evangelist for at "befri ham fra homoseksualitetens ånd". Foran hele menigheden væltede præsten ham omkuld med ordene "tak til Herren – han er befriet". For sin mors skyld spillede Brice med, men fortalte hende derhjemme, at intet var ændret. Næste dag tog hun ham til en katolsk præst, som beskyldte Brice for at være en djævel. Heller ikke denne præsts bøn ændrede Brice. Til slut gav hans mor ham et ultimatum: "Du skal ændre dig eller rejse væk." Brice har ikke talt med sin mor siden.

Sydafrika, november 2014

Boniwe Tyayyeke viser et billede af sin datter, Nontsikelelo, som forsvandt den 7. september 2010. Et år senere blev resterne af hendes lig fundet i en nabos skraldespand. Hun var blevet voldtaget, slået i hovedet og kvalt. Naboen, som dræbte hende, sagde, at han gjorde det for at omvende hende – hun var lesbisk.

Sydafrika, november 2014

20-årige Olwetu og hendes partner, 31-årige Ntombozuko (t.h.), bliver dagligt overfuset, når de bevæger sig rundt i township Khayelitsha. De bliver kaldt "drengepiger" og "hekse". I 2013 blev Ntombozuko en sen nat overfaldet af en gruppe mænd. En bil kørte forbi, og mændene løb væk. Først da så hun blodet på sin t-shirt efter et knivstik i maven. "Selv i dag føler jeg mig ikke tryk, når jeg går på gaden", siger hun. Hun fortæller, at hendes partners kærlighed har hjulpet hende til at hele. De har været sammen i otte år og håber på at blive gift.

Sydafrika, november 2014

I 2009 blev Tiwonge Chimbalanga i Malawi arresteret sammen med en anden mand. De blev tiltalt for ulovlige handlinger imellem mænd og modtog begge lovens strengeste straf, 14 års fængsel. Ved dommens afsigelse blev der lagt vægt på, at de fik den strengeste straf, så resten af samfundet både ville blive afskrækket fra at efterligne dem og beskyttet imod folk som dem. Efter international fordømmelse blev begge mænd senere løsladt på betingelse af ikke længere at ville have kontakt med hinanden. Af frygt for sin sikkerhed flygtede Tiwonge til Sydafrika, hvor hun i dag lever som kvinde.

STEMPLET SOM TERRORIST

Efter måneders kampagne fra Amnesty blev ti fængslede rettighedsforkæmpere i oktober løsladt i Tyrkiet. En af dem er Amnestys tyrkiske chef, Idil Eser. Men anklagerne om terror opretholdes, og Amnestys bestyrelsesformand Taner Kilic er fortsat bag tremmer. De risikerer 15 års fængsel.

I 13 timer sad de ti menneskerettighedsforkæmpere på anklagebænken i retsbygningen i Istanbul. Én efter én afviste de påstanden om, at de står i ledtog med op til flere terrororganisationer og har til hensigt at skabe kaos i det tyrkiske samfund, sådan som myndighederne hævder.

Endelig klokken 23 lød det i et tweet fra Amnestys direktør i Europa, John Dalhuisen, der overværede retsmødet: "Alle er fri".

Dermed var næsten fire måneders indespærring i Tyrkiets mest flugtsikre fængsel forbi, og Amnestys tyrkiske chef, Idil Eser, og de øvrige aktivister blev modtaget med knus og kram af venner, kollegaer og familie i den tyrkiske oktobernat.

"Fra det øjeblik, de blev arresteret, har det stået klart, at der er tale om politisk motiverede anklager, som har til formål at lukke

Amnestys tyrkiske chef, Idil Eser, kom ud i friheden den 25. oktober. "Jeg har ikke ord, der kan beskrive, hvor absurd og surrealistisk situationen er. Det er fuldstændigt nonsens", siger hun om terroranklagerne.

mundten på alle kritiske stemmer i Tyrkiet", siger Amnestys Europa-direktør, John Dalhuisen.

Absurde anklager

Eneste skår i glæden er, at anklagerne imod dem bliver opretholdt, og at Amnestys tyrkiske bestyrelsesformand, Taner Kilic,

fortsat sidder fængslet i en lignende sag. Alle risikerer 15 års fængsel.

De ti rettighedsforkæmpere kommer fra en række forskellige organisationer i Tyrkiet. De var samlet til en fælles workshop om digital sikkerhed den 5. juli på et hotel i Istanbul, da politiet stormede lokalerne og arresterede dem. Umiddelbart efter anholdelserne sammenlignede præsident Erdogan deltagerne med de ansvarlige for kupforsøget sidste år:

"Desværre var de samlet til et møde, som i sin natur var en fortsættelse af 15. juli", sagde Erdogan med henvisning til datoen for kupforsøget.

To af de anholdte er undervisere fra Tyskland og Sverige, som skulle lære deltagerne, hvordan man beskytter informationer på sin mobiltelefon og kommunikerer sikkert.

Deltagerne valgte at mødes, velvidende at fredelige aktivister nu også er kommet i de tyrkiske myndigheders søgelys i den fortsatte jagt på systemkritikere af enhver art. En måned

FREE RIGHTS DEFENDERS!

Det var Amnestys opråb til de tyrkiske myndigheder, da vi under kulturnatten i oktober markerede Idil Eser's fødselsdag på Strøget i København. På det tidspunkt havde aktivisterne siddet fængslet i 100 dage, og vi delte 100 cupcakes ud i bytte for 100 fødselsdagshilsner til Idil. De indsamlede fødselsdagshilsner er nu blevet sendt til Idil.

3 ABSURDE ANKLAGER

Otte tyrkiske rettighedsforkæmpere og to kursusledere, tyskeren Peter Steudtner og svenskeren Ali Gharvi, står anklaget for at tilhøre terrororganisationer. Her gennemgår AMNESTY tre af politiets vigtigste beviser:

1 EN HEMMELIG SAMMENSVÆRGELSE
Anklagemyndigheden fremstiller workshoppen som en "hemmelig sammensværgelse", der havde til hensigt at skabe "kaos i samfundet". Men det var ikke et hemmeligt møde. Mange andre organisationer havde fået invitationer, mødet fandt sted i fuld offentlighed, og det blev afholdt i en glasbygning, hvor de kunne ses udefra.

Som politiet selv skriver: "Vi tog hen på hotellet og gik ind i mødelokalet på første sal. Døren var åben, og folk sad i en cirkel i mødelokalet".

Tyskeren Peter Steudtner havde på forhånd fortalt myndighederne om formålet med sin rejse. Det faktum bruger anklageren som bevis på, at den tyske regering er involveret i sammensværgelsen.

En af deltagerne, Nalan Erkem, lagde et billede fra hotellet ud på Instagram og fortalte, hvor hun opholdt sig.

GRUNDIG EFTERFORSKNING

Politiet hævder, at ransagningen skete på baggrund af en nøje tilrettelagt efterforskning. Men det var en tolk på kurset, som tippede politiet.

Tolken fortæller i politirapporten: "Nogle af de samtaler, jeg overhørte, handlede om at smugle mobiltelefoner forbi politiet, og hvordan informationer bliver lagret på mobiltelefoner, og om kryptering af disse informationer. Både de udenlandske og tyrkiske deltagere virkede meget bekymrede".

Hvis kursUSDeltagerne virkelig planlagde terror, ville de formentlig have hyret en tolk, som de stolede på. Men de fandt en tolk, de aldrig havde mødt før, på en tyrkisk hjemmeside for oversættere.

2 TEGNINGER SOM BEVISER
Et håndtegnet kort, som politiet fandt på bordet i mødelokalet, bliver brugt som et helt centralt bevis. Ifølge den tyske kursusleder Peter Steudtner indledte han workshoppen med en øvelse, hvor han bad deltagerne om at tegne det, som gør dem mest utrygge.

Seyhmus Özbekeli, som lider af klaustrofobi, tegnede en elevator. Ilknur Üstün, som er en habil squashspiller, tegnede bolde, der kommer flyvende imod hende. Og Özlem Dalkiran tegnede et kort over Tyrkiet og den væbnede konflikt i den sydøstlige del af landet. Kortet bruges som bevis på, at de planlagde terror.

På den svenske underviser Ali Gharavis computer fandt politiet et andet kort, som af anklageren betegnes som et "fældende bevis". Kortet er udviklet til undervisningsbrug og findes mange steder på internettet. Det viser hvilke sprog, der tales i Tyrkiet og i nabolandene.

”

Hvis det her er en forbrydelse, så vil jeg begå den igen.

Ilknur Üstün

tidligere blev Amnestys bestyrelsesformand i Tyrkiet, Taner Kilic, således arresteret, fordi han angiveligt havde installeret den krypterede beskedservice ByLock på sin telefon.

Tusindvis af tyrkere er ligesom Taner Kilic blevet arresteret på grund af ByLock, som myndighederne hævder, at de formodede kupmagere i Gülen-bevægelsen brugte til at kommunikere med. Derfor er Taner Kilic anklaget for "medlemskab af Fethullah Gülen-terrororganisationen".

En tynd anklage, som der ikke er hold i, konkluderer to uafhængige eksperter, som Amnesty har bedt om at udarbejde tekniske undersøgelser af Taner Kilic' mobiltelefon. Begge konkluderer, at der ikke er skyggen af spor efter, at ByLock nogensinde har ligget på Taner Kilic' telefon.

"Disse retssager er en lakmusprøve på det tyrkiske retssystem. De vil vise, om det at forsvare menneskerettighederne i Tyrkiet er blevet en forbrydelse", siger John Dalhuisen.

Falske påstande

Forud for retssagen den 25. oktober fremlagde Amnesty dokumentation for, at terroranklagerne er uden hold i virkeligheden og bygger på falske påstande.

Hvis anklagemyndigheden ender med at få medhold, vil helt normale aktiviteter for menneskerettighedsgrupper nu blive stemplet som støtte til terrororganisationer – eksempelvis Amnestys breve til udenlandske ambassader om at stoppe salg af tåregasgranater til Tyrkiet, og en kampagne for at løslade sultestrejkende skolelærere.

"Det vil være en mørk dag for Tyrkiets retssystem og et frygteligt varsel om fremtiden for menneskerettigheder i landet", siger John Dalhuisen.

En af de anklagede, Ilknur Üstün, som arbejder for kvinders rettigheder i Tyrkiet, er kommet i fedtefadet, fordi hun har ansøgt om fondsmidler fra en udenlandsk ambassade til et projekt om ligestilling.

"Hvis det her er en forbrydelse, så vil jeg begå den igen", siger hun. ☞

”Jeg har mødt familie-fædre, der tog på arbejde og udførte tortur”

Skuespilleren Thure Lindhardt er både fascineret og skræmt af, at mennesker kan påføre andre mennesker bevidst smerte. Han har selv undersøgt torturens væsen gennem møder med både overlevende og bødler.

Thure Lindhardt

Skuespiller

42-årige Thure Lindhardt fik sit store gennembrud i rollen som den autistiske Brian i Kaspar Rostrups drama ”Her i nærheden” (2000). Siden har han haft betydelige roller i filmsucceser som ”Nordkraft” (2005), ”Flammen & Citronen” (2008) og ”Sandheden om mænd” (2010).

Internationalt er han blandt andet kendt for sin rolle i Dan Brown-filmatiseringen ”Engle og Dæmoner” (2009) og som kidnapperen i Natascha Kampusch-filmen ”3096 Tage” (2012). Lindhardt er blevet hædret med adskillige priser i årenes løb. Han er ambassadør for DIGNITY og har været vært på DR-programmet ”Tortur – bødler og ofre”.

1 Du har været med i en række tv-programmer på DR, hvor du blandt andet rejser til Cambodja og Uganda og møder både torturbødler og overlevende. Hvorfor sagde du ja til den rolle?

I løbet af de sidste 15 år er danskernes tolerance over for tortur desværre steget, og efter 9/11 har vi fået en større tilbøjelighed til at acceptere tortur, når det gælder terrorisme. Og det fascinerer mig. Ikke torturen i sig selv, men de psykologiske mekanismer i mennesket, der gør, at vi er i stand til at påføre andre mennesker bevidst smerte. For jeg forstår det simpelthen ikke. Så præmissen for at tage af sted var en undersøgelse af det menneskelige sind, fordi tortur måske er det græsligste eksempel på det menneskelige sinds grusomme tilbøjeligheder. Jeg tror helt naivt på, at jo mere forståelse, oplysning og uddannelse, vi kan skabe, des mere kan vi være med til at bevidstgøre de grusomme effekter af tortur og måske også den måde, vi opfører os over for hinanden på.

2 Hvad har du lært af din undersøgelse af det menneskelige sind?

De fleste af de bødler, jeg talte med, var almindelige familiefædre, der var gået på arbejde og havde udført tortur, og så var de taget hjem igen, spist aftensmad og hygget sig med deres børn. Hver gang individet forsvinder, og vi blindt følger et andet menneske, så kan vi miste os selv og blive i stand til at udføre handlinger, som vi – når vi er ved vores fulde fem – tænker og siger, at vi aldrig nogensinde ville kunne gøre.

3 Hvad sagde torturbødlerne til deres forsvar?

Mange af dem forsvarede deres handlinger fuldstændig og blev vanvittig rasende, hvis jeg gik dem på klingen. I Cambodja var der mennesker, der havde været med til at torturere titusinder af deres landsmænd i Tuol Sleng-

fængslet i Phnom Penh, og flere af dem sagde, at de var blevet tvunget til det af andre. Der var meget få, der selv tog ansvar for at have begået tortur.

4 Hvad gjorde allermest indtryk på dig?

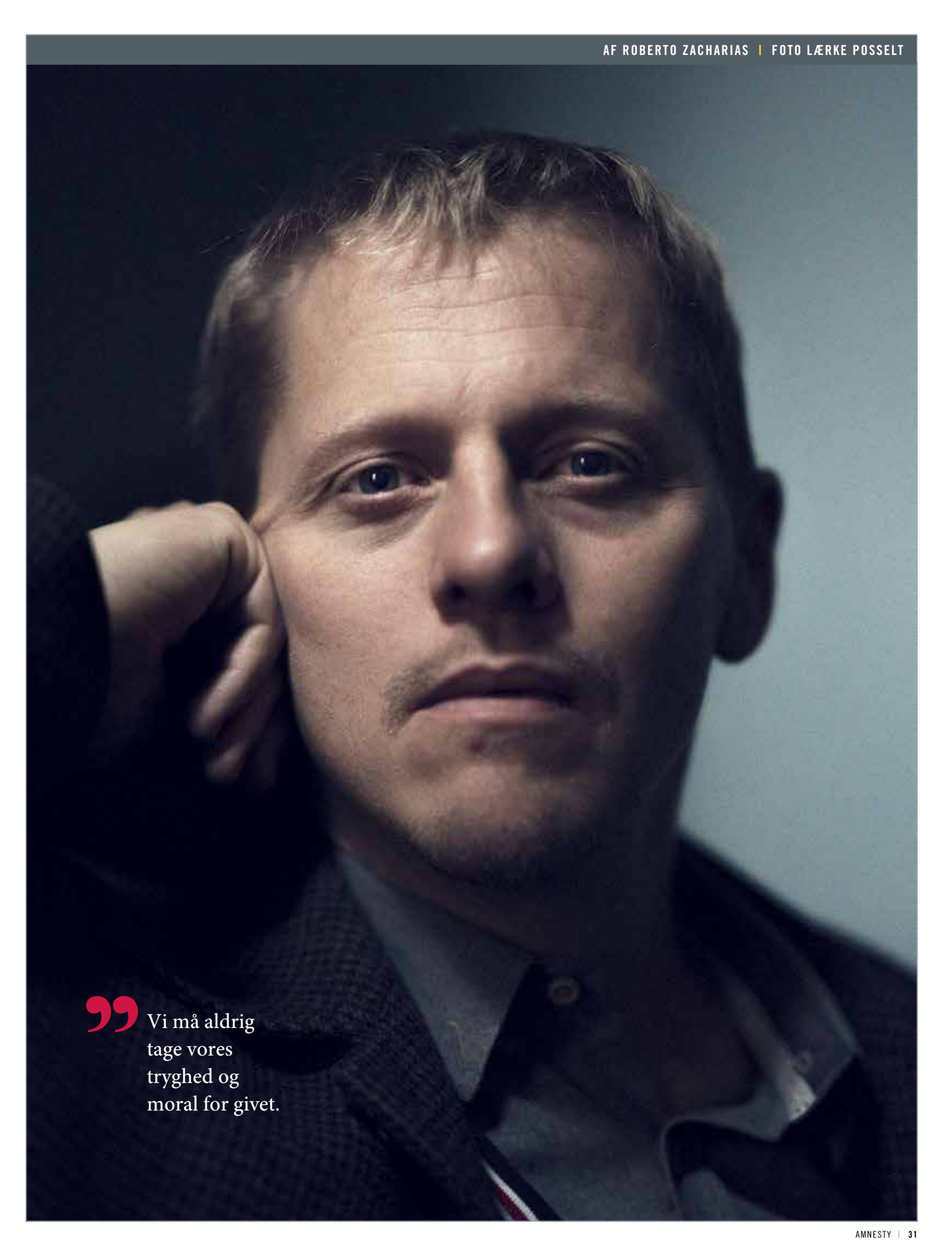
Det var en mor og søn i Uganda. Sønnen var blevet bortført som tiårig og kommet hjem til sin landsby som tyveårig, efter at han havde været med til at torturere og dræbe i hundredvis af mennesker. Det havde gjort ham så dybt traumatiseret, at han havde plyndret sin egen familie og tæsket sine brødre. Jeg talte med ham, efter at han havde brændt sit eget hus af, fordi han mente, at alle stemmerne i hans hoved befandt sig derinde. Men, som han så sorgmodigt sagde, så forsvandt de ikke. Men det gjorde hans kone og fire af hans børn, som brændte ihjel. Bagefter tog jeg ud og talte med hans mor, og den smerte, der var i den kvindes hjerte, gjorde dybt indtryk. Hun kunne godt tilgive ham, fordi hun var hans mor, men samtidig kunne hun ikke holde hans gerninger ud. Det møde viste mig tydeligt, at tortur ikke blot rammer den torturerede, men breder sig som ringe i vandet og kan ødelægge både en familie og en hel landsby.

5 Hvad kan vi helt konkret gøre for at bekæmpe tortur?

Tortur lever bedst i skjul, og de fleste stater ved godt, at de ikke må bruge det. Her kan Amnesty's arbejde være medvirkende til, at de enten ikke tør gøre det eller tvinge dem til at tænke anderledes.

6 Hvorfor er tortur relevant at forholde sig til i et land som Danmark?

Vi skal vide, hvad der foregår ude i verden, og hvad mennesker er i stand til at gøre ved hinanden, så vi aldrig tager vores tryghed og moral for givet. For den kan ændre sig på et splitsekund, hvis den rigtige trussel udefra pludselig opstår.

A close-up portrait of Roberto Zacharias, a man with short, light brown hair and a slight stubble. He is looking directly at the camera with a serious expression. His right hand is resting against his cheek, with fingers slightly curled. He is wearing a dark, textured jacket over a light-colored collared shirt. The background is a soft, out-of-focus blue-grey.

” Vi må aldrig
tage vores
tryghed og
moral for givet.

Amnesty Internationals mission er at dokumentere og aktionere imod alvorlige krænkelse af menneskerettighederne. Over 70 researchere udarbejder hvert år omkring 100 rapporter om brud på menneskerettighederne verden rundt. I hvert nummer sætter AMNESTY fokus på udvalgte rapporter.

Sådan afslørede Amnesty etnisk udrensning i Myanmar

På få uger kunne Amnesty ved hjælp af researchere på jorden og satellitter fra oven dokumentere, hvad Myanmar's militære og politiske ledelse forsøgte at skjule for omverdenen: En storstilet militær kampagne af drab, nedbrændinger og vold var indledt for at drive landets muslimske rohingya-befolkning ud af landet.

12-årige Fatima var hjemme med sine forældre, søskende og sin bedstemor, da de opdagede røgen fra en anden del af deres landsby, Chut Pyin. Da familien løb ud af døren, begyndte uniformerede mænd at skyde på dem. Fatima så sin far blive skudt. Hun så sin tiårige søster blive skudt. Så blev hun selv ramt.

"Jeg faldt sammen, men min nabo greb fat i mig og bar mig væk", fortalte Fatima til Amnestys kriseresearcher Tirana Hassan, som mødte hende i

Bangladesh, hvor hun efter en uges flugt omsider modtog behandling for skudsåret på indersiden af sit højre knæ.

Fatimas skudsår var langt fra det første, Tirana Hassan så.

"Af de 15 sårede, som jeg undersøgte i løbet af bare det første halvandet døgn, var alle undtagen én blevet skudt i den øverste del af kroppen, med alvorlige eller fatale konsekvenser. Når andre var løbet til for at hjælpe, var også de blevet beskudt", siger Tirana Hassan.

40-årig Shara Jahan blev svært forbrændt, da militæret satte ild til hendes hus. Hendes mand og 20-årige søn blev skudt og dræbt.

ET FOLK DREVET PÅ FLUGT

Rohingyaerne i Myanmar har i årevis været forfulgte. Siden august er mere end 600.000 civile tvunget på flugt.

25. AUGUST:

Militante rohingyaer fra gruppen Arakan Rohingya Salvation Army angriber en række politiposter og dræber 32 mennesker. Amnesty fordømmer angrebene og advarer om, at det kan føre til fare for regionens civile. Samtidig sender Amnesty sine første kriseresearchere til området.

31. AUGUST:

FN i Bangladesh vurderer, at op mod 27.000 mennesker på en uge er flygtet over grænsen fra Myanmar. Tusinder på flugt vurderes endnu at være på den anden side af grænsen.

Fotos: Andrew Stanbridge/Amnesty International

14-årige Mohamed Ismail får behandling på et hospital i Bangladesh. Han blev skudt af Myanmar soldater, da de omringede hans landsby i delstaten Rakhine.

STØT AMNESTYS KRISERESEARCH

Takket være din hjælp kan Amnesty undersøge og afsløre krænkelser af menneskerettighederne i konfliktzoner over hele verden.

Send en sms med teksten **A150** til telefonnummer **1252**

– så donerer du 50 kroner.

Det koster almindelig sms-takst at donere.

Igen og igen hørte hun den samme historie fra overlevende rohingyaer: Soldater, politi og lokale selvtægtsgrepper havde først omringet deres landsbyer. Nogle gange begyndte de med at skyde op i luften, men ofte stormede de direkte ind i byerne og skød i alle retninger. Mens indbyggerne flygtede i panik, satte militæret ild til husene ved hjælp af benzin eller med skulderbårne raketkastere og nedbrændte hele landsbyer.

Fra myndighederne i Myanmar lød imidlertid en anden historie: Militæret var i gang med en koncentreret operation imod væbnede rohingyaer, og det var rohingyaerne selv, der satte ild til deres huse.

Forbrydelser under skydækket

Mens rohingyaer i hundredtusindtal fortsatte med at flygte ind i Bangladesh, stod Amnestys researchere over for to udfordringer. Til trods for talrige internationale opfordringer nægtede Myanmar myndigheder at give ad-

gang til området. Samtidig betød monsunen, at der lå et tykt og nærmest permanent skydække over hele området.

Nu begyndte Christoph Koettl, der som Amnestys teknologi-researcher i mere end ti år har arbejdet med satellit-fotos, at indsamle data fra satellitter, der overvåger miljøforhold, og som to gange hver eneste dag identificerer og kortlægger større brande verden over.

”Vi så, at mange større brande blev spottet i Rakhine-provinsen. Når vi kiggede på det samme område for de sidste tre år, var der ikke registreret en eneste brand. Det pegede på, at der skete noget usædvanligt”, fortæller Christoph Koettl.

Efter cirka to ugers research gav huler i skydækket mulighed for at få de første klare satellitfotos.

”Det var ret chokerende. Satellit-analyse kan ofte være meget teknisk og svært, og det er ikke altid tydeligt, hvad man ser. Men denne gang var det

4. SEPTEMBER:

Nødhjælpsarbejdere advarer om en tiltagende desperation i Rakhine, og om at de siden den 25. august har oplevet nye restriktioner på deres adgang til området.

9. SEPTEMBER:

Ved hjælp af våbenanalyse og vidneudsagn kan Amnesty bekræfte, at Myanmar militær har lagt landminer langs grænsen mod Bangladesh. Mindst to børn er såret af minerne.

14. SEPTEMBER:

Amnesty offentliggør sin foreløbige dokumentation og anklager på baggrund af satellit-fotos, data om påsatte brande og vidneudsagn Myanmar militær for etnisk udrensning.

6. SEPTEMBER:

I sin første officielle kommentar til situationen hævder Myanmar politiske leder, Aung San Suu Kyi, at regeringen gør alt for at beskytte alle i delstaten Rakhine på ”den bedst mulige måde”. Amnesty kritiserer hende for at underkende alvoren af de vidneudsagn, som kommer ud fra området.

12. SEPTEMBER:

FN vurderer nu, at 370.000 mennesker er flygtet til Bangladesh – mere end hver tredje rohingya i Myanmar.

→ anderledes. Vi kunne med egne øjne omgående se, at hele byer var brændt ned. Jo flere fotos vi så, jo mere forstod vi, hvor stort omfanget var. Jeg har lavet dette arbejde i ti år, men har aldrig før set noget så tydeligt og i så voldsom grad”, siger Christoph Koettl.

Gennem vidneudsagn fra de overlevende, som Tirana Hassan mødte i Bangladesh, modtog han løbende navne på landsbyer, som han derefter havde mulighed for at undersøge med både fotos og branddata.

”I en situation, hvor informationer er stærkt kontrolleret, giver satellitdata os en uafhængig kilde til viden. Vi ved præcist, hvornår det er indsamlet, og hvad det viser.

Vi kan etablere en tidslinje over begivenheder, og det er svært for myndigheder at gå imod det”, siger Christoph Koettl og giver et eksempel:

”Aung San Suu Kyi påstod den 19. september, at militærets indsats var stoppet. Men vi kunne omgående se, at det ikke passede. Igennem hele september kunne vi påvise, at landsbyer og hjem fortsat blev nedbrændt. Vi kunne bevise, at det, Aung San Suu Kyi sagde, ikke var sandt”, siger Christoph Koettl, der med satellitter som værktøj tidligere har afdækket væbnede konflikter og menneskerettighedsbrud i lande som Syrien, Nigeria, Sudan, Sydsudan og Nordkorea.

Tid til handling

Amnesty har siden den 25. august interviewet mere end 120 overlevende rohingyaer samt 30 læger, hjælpearbejdere, embedsmænd fra Bangladesh, og journalister i området. Amnesty har også fået medicinske eksperter til at vurdere en række fysiske skader, ikke mindst forbrændinger og skudsår, ligesom Amnesty har indhentet fotos og videomateriale fra landsbyer i Rakhine samt satellitfotos og data fra oven. Alt peger i én retning, fortæller Tirana Hassan:

”I betragtning af, at de fortsat benægter, er det meget muligt, at Myanmar's myndigheder troede, at de kunne slippe afsted med mord i

Foto: Christian Illendahl

Thangkali-flygtningelejren udenfor Cox' Bazar i september. På en lille bakke i lejren har en flok børn fundet sammen om et spil glaskugler.

19. SEPTEMBER:

Aung San Suu Kyi fordømmer for første gang overgrebene i Rakhine, men nævner ikke militæret med et ord. Amnesty anklager hende for fortsat at stikke hovedet i busken. FN gentager sit ønske om at få adgang til at lave undersøgelser i Rakhine.

14. OKTOBER:

538.000 flygtninge er ifølge FN nu ankommet til Bangladesh.

27. SEPTEMBER:

Amnesty opfordrer FN's Sikkerhedsråd til at indføre en omfattende våbenembargo og gøre alt for at standse forbrydelserne mod rohingyaerne.

6. OKTOBER:

FN kalder Myanmar's fortsatte blokering for adgang til Rakhine for "uacceptabel".

18. OKTOBER:

I sin hidtil mest detaljerede rapport udgiver Amnesty nye vidneudsagn, der beretter om henrettelser af mænd og drenge, voldtægter, drab på kvinder og småbørn samt indebrændinger af mennesker, afskåret fra at flygte. Amnesty sætter navne på de dele af militæret, som står bag en række forbrydelser mod menneskeheden.

Satellitfotos fra Inn Din viser, at rohingyaernes del af landsbyen er brændt ned, mens områder beboet af andre befolkningsgrupper står urørte tilbage.

”

Vi kunne bevise, at det, Aung San Suu Kyi sagde, ikke var sandt.

Christoph Koettl

57.472 DANSKE UNDERSKRIFTER TIL GENERALEN

Verden over har Amnesty presset på for at standse forbrydelserne i Rakhine. 57.472 danskere har sammen med Amnesty krævet, at militærets øverstbefalende, senior-general Min Aung Hlaing, straks standser militærets voldelige overgreb, og at der gives fri og uhindret adgang for hjælpearbejdere, FN, menneskerettighedsobservatører og journalister til Rakhine-provinsen. De danske underskrifter er sendt direkte med posten til Min Aung Hlaing.

et kæmpe omfang. Men moderne teknologi, kombineret med vedholdende research, har løftet bevisbyrden imod dem”.

Hun opfordrer til, at det internationale samfund nu sætter handling bag fordømmelserne og tager konkrete skridt, der kan standse volden, som siden august har drevet mere end en halv million mennesker på flugt:

“Ved at standse militære samarbejder, indføre våbenembargoer og målrettede sanktioner mod de ansvarlige for overgrebene, må der sendes et klart signal om, at militærets forbrydelser mod menneskeheden i Rakhine-provinsen ikke vil blive tolereret”, siger Tirana Hassan. ☺

Annonce

RÆSON TILBUD

TIL MEDLEMMER AF AMNESTY INTERNATIONAL

Bliv abonnent på RÆSON - Danmarks uafhængige magasin om politik.

Tegn årsabonnement (250 kr./200 for studerende + pensionister) eller køb bogen VERDENS MAGTER af bl.a. Niels Bjerre-Poulsen og Lykke Friis (349 kr.) og vælg en gratis bogpakke med titler fra RÆSONS FORLAG

Se mere: raeson.dk/amnesty

NOVEMBER 2017

REDAKTION: KATRINE LAURITSEN

Foto: Amnesty Youth

UNGDOMMENS FOLKEMØDE

I september var Amnesty Youth på Ungdommens Folkemøde, der er en politisk festival for Danmarks ungdom. Her kunne studerende fra hele landet kigge forbi Amnestys telt og høre en personlig beretning om livet på flugt fra herboende, tidligere flygtninge. Den ugandiske menneskerettighedsforkæmper Nakiganda Hasifah fortalte om sit arbejde for homoseksuelles rettigheder i sit hjemland og om de konsekvenser, menneskerettighedsaktivisme har for hende og andre LGBTI-personer.

Amnestys youth-aktivister afholdt selv flere workshops og stod klar til at tale med deres medstuderende om mod, frivillighed, og om hvorfor de lægger deres tid i Amnesty.

UNG I AMNESTY

Trusler, overgreb, udskamning, censur og overvågning. Det bliver sværere og sværere for verdens menneskerettighedsforkæmpere at udføre deres arbejde. Alligevel går flere og flere unge mennesker forrest i kampen. De finder nye, ikke-voldelige måder at generobre deres frihed og rettigheder på. Ved hjælp af fredelige demonstrationer, musik og kunst. Med kampagnen MODIG støtter Amnesty op om denne kamp ved at styrke og muliggøre samarbejdet mellem unge menneskerettighedsforkæmpere fra alle dele af verden.

Foto: Emilia Heramb-Gunnarson

fredelig demonstration eller at skrive en politisk kommentar på Facebook eller Twitter.

Dén uretfærdighed er en stor motivationsfaktor for youth-aktivisterne,

der i løbet af sensommeren og efteråret har deltaget i forskellige events for at sætte fokus på de mennesker, der kæmper for vores allesammens rettigheder.

Retfærdighed som drivkraft

I Amnesty Danmark har vi længe arbejdet med unge aktivister på landets gymnasier. Youth-aktivister kan på effektiv vis engagere andre unge med Amnestys kampagner og aktioner.

I Danmark kan unge bruge deres ytringsfrihed og arbejde for menneskerettighederne uden de store konsekvenser. I andre lande kan det til gengæld have alvorlige konsekvenser at deltage i en pride, en

Foto: Amnesty Youth

UNGDOMSKONFERENCE I OSLO

I august deltog danske youth-aktivister i den årlige Nordic Youth Conference. Her mødtes de – og udvekslede erfaringer – med andre unge aktivister fra Norge, Sverige, Finland, Island og Færøerne. I år var MODIG på programmet,

og sammen med to jævnaldrende menneskerettighedsaktivister fra Egypten og Finland tilbragte youth-aktivisterne fem dage med at planlægge og udføre events og demonstrationer i Oslos centrum.

Mødet med de to menneskeret-

tighedsforkæmpere, der på mange måder ligner aktivisterne selv, men som møder store udfordringer i deres aktivistiske arbejde, gav youth-aktivisterne nye ideer og redskaber, som de hver især tog med hjem til deres grupper.

AKTIVISME, ARRANGEMENTER OG RESULTATER

Foto: Amnesty Youth

YOUTH-DAG I KØBENHAVN

I oktober mødtes youth-aktivister fra hele Danmark i København for at diskutere aktivisme og mod. Dagen blev brugt i selskab med menneskerettighedsforkæmperen Maryam al-Khawaja, som fortalte om den kamp, hun og andre unge aktivister fører for et retfærdigt Bahrain. Maryams far, Abdulhadi al-Khawaja, har siden 2011 afsonet en livstidsdom i Bahrain for sit fredelige menneskerettighedsarbejde.

Youth-aktivisterne fik også mulighed for at tale med Azza Soliman, som kæmper for kvinders rettigheder i Egypten. Over Skype fortalte Azza om, hvordan man kæmper videre trods store personlige konsekvenser og risiko for fængselsstraf.

TRE YOUTH-AKTIVISTER:

DERFOR KÆMPER VI FOR MENNESKERETTIGHEDERNE

Ida, 18 år,
gymnasieelev,
Svendborg

Hvorfor kæmper du for menneskerettighederne?

Min generation er opdraget med menneskerettighederne som værdisæt. Vi kender simpelthen ikke til andet. Det, at mennesker andre steder i verden bliver tortureret, voldtaget, fængslet eller myrdet for mange af de ting, jeg gør i min hverdag, virker helt urealistisk og grotesk. Det er en stor drivkraft i mit engagement.

Tror du, menneskerettighederne er noget, som særligt optager din generation?

Jeg har en oplevelse af, at langt de fleste unge er interesseret i menneskerettigheder og gerne vil høre og gøre mere. Når jeg blandt mine venner og klassekammerater begynder at plapre om menneskerettigheder, lytter de interesseret efter, spørger ind og sætter sig ind i de problematikker, jeg fortæller om. Jeg oplever desværre også, at nogle unge kan have svært ved at relatere til og identificere sig med mange af sagerne.

I andre dele af verden kan unge blive fængslet for at tweete eller dele en artikel på Facebook. Hvad tænker du om det?

Det er utroligt tankevækkende og faktisk også ret skræmmende. Jeg har aldrig tænkt dybere over, hvad jeg har liket eller delt på Facebook. Jeg gør bare, som det passer mig.

Kasper, 18 år,
gymnasieelev,
København

Hvorfor kæmper du for menneskerettighederne?

Det gør jeg, fordi der foregår rigtig mange forfærdelige ting rundt omkring i verden. I 9. klasse var jeg i erhvervspraktik i FN's befolkningsfond, og det var der, jeg første gang hørte om menneskerettighederne. Siden da har de ligget i min bevidsthed, og da jeg startede i gymnasiet, virkede det som et oplagt valg at blive aktiv i Amnesty-gruppen.

Tror du, menneskerettighederne er noget, som særligt optager din generation?

Både ja og nej. Blandt mine egne venner er mange optaget af menneskerettighederne. Jeg tror, at de sociale medier har gjort, at mange unge på min alder, som ellers ikke ville høre om LGBT+ rettigheder i Uganda eller fængsling af journalister i Egypten, bliver tvunget til at tage stilling til disse sager, fordi de ender i deres feed på Facebook eller Instagram.

I andre dele af verden kan unge blive fængslet for at tweete eller dele en artikel på Facebook. Hvad tænker du om det?

For en 18-årig gymnasieelev som mig virker det meget virkelighedsfjernt og fuldstændig absurd. Men jeg tror, det er godt, at aktivister er begyndt at benytte sig af de sociale medier, for så ser hele verden, hvad der foregår. For 20 år siden ville disse kritiske unge mennesker måske blot have fået en artikel trykt i lokalavisen, og så var de jo røget i fængsel, uden at nogen havde hørt om det. Men nu når deres budskab ud til verden.

Anna, 18 år,
gymnasieelev,
Falster

Hvorfor kæmper du for menneskerettighederne?

Lige siden jeg kan huske, har jeg altid gået meget op i, at alle skal behandles lige. Om det var på legepladsen eller i samfundet generelt. Derfor er det naturligt for mig at kæmpe for menneskerettigheder rundt omkring i verden.

Tror du, menneskerettighederne er noget, som særligt optager din generation?

Menneskerettighederne er ikke det største samtaleemne, når det kommer til min generation. Vi kommer oftest i kontakt med dem i historie- eller samfundsfagstimerne. Problemet, som jeg oftest render ind i, især når jeg fortæller om Amnesty, er, at mange tror, det er en ting, som hører hjemme i fortiden. "Vi har da ikke brug for menneskerettighedsforkæmpere mere?". Men der er brug for os som aldrig før. Og vi unge er nødt til at tage stilling til, hvilken verden, vi vil leve i.

I andre dele af verden kan unge blive fængslet for at tweete eller dele en artikel på Facebook. Hvad tænker du om det?

Noget, som jeg holder meget af, er min ytringsfrihed. Derfor bekymrer det mig også, at andre unge ikke engang har friheden til at udtrykke deres egne meninger på de sociale medier. Uden ytringsfrihed og respekt for andres holdninger kan vi ikke udvikle os som globalt samfund.

AKTIVISME, ARRANGEMENTER OG RESULTATER

HJEMMEKONCERTER FOR MENNESKER PÅ FLUGT

"Mennesker forlader deres hjemlande, fordi de gerne vil være et sted, hvor der er trygt", sagde sangerinden Katinka imellem en af sine sange ved Odense-udgaven af verdens største musikbegivenhed – Give a Home – der fandt sted onsdag den 20. september i mere end 200 byer verden over.

Amnesty-eventet var blevet til i samarbejde med Sofar Sounds, der har specialiseret sig i at arrangere minikonserter i private hjem. På verdensplan stillede over 1000 kunstnere gratis op – heriblandt Ed Sheeran, The National og Hot Chip – mens det herhjemme var Fallulah, Katinka, Per Vers, Moses: "Andreas", Ida Gard, Danni Toma, Kajsa Vala, R. Noor, Hudna, Manilla Ghafuri og Yukka Shahin.

Indtægterne fra barsalget samt donationer i forbindelse med billetkonkurrencen går ubeskåret til Amnestys arbejde for mennesker på flugt.

KAMPAGNESEMINAR I ODENSE

Lørdag den 5. november samledes et halvt hundrede af Amnestys aktivister fra hele landet i Odense. Nogle var unge, andre mere erfarne, men alle havde de det til fælles, at de frivilligt og ulønnet arbejder for at promovere Amnestys kampagner og menneskerettighederne i den by, hvor de bor.

På kampagne-seminaret var fokus på kampagnen MODIG, hvor Amnesty støtter de modige forkæmpere for menneskerettighederne verden over, og det blev

diskuteret, hvordan MODIG kan gøres levende lokalt, og hvad det vil sige at være modig. Amnestys arbejde for flygtninges rettigheder i kampagnen #rettilskerhed blev også taget op, særligt i forbindelse med kommunalvalget.

Alle rejste hjem med et skud ny energi til det lokale arbejde. Skriv til aktivservice@amnesty.dk, hvis du også vil være med.

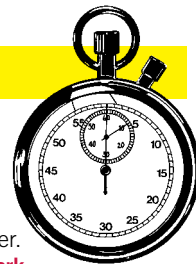

SKRIV FOR LIV SLÅR REKORDER

I november og december måned står menneskerettighederne på skoleskemaet hos over 14.000 elever i 6.-10. klasse. Over 580 skoleklasser har i år tilmeldt sig Amnestys Skriv for Liv-kampagne, der handler om at skrive breve til mennesker, der får deres rettigheder krænket. Det er en stigning på 25 procent i forhold til sidste år. De danske elever kan skrive breve til mennesker fra Tchad, Jamaica, Honduras, Israel og de besatte palæstinske områder, Finland og Kina. Med deres breve giver eleverne håb og nyt mod til de menneskerettighedsforkæmpere, der har haft tortur og mishandling tæt inde på livet, får knægtet deres ytringsfrihed eller har mistet retten til at bestemme over egen krop. Eleverne er med til at lægge et internationalt pres på myndighederne, hvilket ofte skaber forandringer og resultater.

Læs mere på: <https://amnesty.dk/undervisning/skrivforliv>, hvor du også kan finde vores undervisningsmateriale.

DET KAN DU GØRE...

TO MINUTTER:

Følg Amnesty på Instagram og se billeder fra vores aktioner og kampagner. Find os på [@amnestydanmark](https://www.instagram.com/amnestydanmark)

ET PAR MINUTTER HVER UGE:

Bliv del af Amnestys MODIG-kampagne. Meld dig ind i Facebook-gruppen **MODIG!** og få opdateringer, aktioner og andre kampagnenyheder i dit feed.

I DIN GYMNASIETID:

Er du ung? Går du i gymnasiet? Og kunne du tænke dig at blive del af et verdensomspændende netværk af unge, som kæmper for menneskerettighederne? Læs mere på amnesty.dk/youth

Find os på:

BLIV INDSAMLER FOR AMNESTY DEN 10. DECEMBER

landsindsamling.amnesty.dk

MIN STØTTE GØR EN TYDELIG FORSKEL

Dorthe Friis Christensen

Hos Amnesty oplever jeg, at min støtte gør en tydelig forskel. Derfor har jeg skrevet Amnesty i mit testamente, så jeg kan fortsætte min støtte, også når jeg ikke længere er her.

Find dine julegaver hos Amnesty

Unik og håndfremstillet keramikkop
kr. 200,-

Power Bank
TILBUD
(før: kr. 300,-)
kr. 200,-

Amnesty 2018
lommekalender
kr. 120,-

Tørklæde
kr. 150,-

10 julekort
med kuverter
kr. 30,-

One World 2018 vægkalender
kr. 180,-

Amnesty 2018
familiekalender
kr. 150,-

Make Some
Noise mini-
højttaler
kr. 350,-

Drikkedunk
TILBUD
(før: kr. 150,-)
kr. 100,-

shop.amnesty.dk